

Obsah:

**Podívejte se, komu se
dostalo povolání
(1 Kor 1,26)**

Homilie Jana Pavla II.
na hoře Blahoslaven-
ství 24. března 2000
- strana 2 -

**Ježíš nás učí apoštolské
horlivosti**

Francois Marie
- strana 4 -

Ježíš jen skrze církev

Odkud víme o Ježíši?
- strana 6 -

Janino tajemství

Příběh panny
orleánské můžeme
pochopit jen
pohledem dítěte
- strana 7 -

**Bolestná láska -
milující bolest**

P. Martin Bialas
- strana 10 -

**Mariánský papež
bude blahorečen**

3. září bude
blahorečen papež
Pius IX.
- strana 13 -

**Nemůžeme si hrát
na Boha**

Indiánka procitla po
16 letech z komatu...
Bílá kronika
- strana 14 -

Papež mystik?

- strana 15 -

Podívejte se, komu se dostalo povolání (1 Kor 1,26)

Dnes se tato slova sv. Pavla obracejí k vám všem, kteří jste přišli na horu Blahoslavenství. Posadili jste se na tomto pahorku jako první učedníci a nasloucháme Ježíšovi. Nasloucháme v mlčení laskavému a naléhavému hlasu, laskavému jako sama tato země, a naléhavému, protože vyzývá k volbě mezi životem a smrtí.

Kolik generací před námi bylo hluboce dojata, když slyšely horské kázání! Kolik mladých lidí se v průběhu staletí spojilo kolem Ježíše, aby slyšeli slova věčného života, právě tak, jak vy jste se dnes zde sešli! Kolik mladých srdcí bylo inspirováno silou jeho osudnosti a přitažlivostí pravdy jeho poselství! Je to obdivuhodné, že jste zde!

Toto velké shromáždění je jako **generální zkouška na Mezinárodní den mládeže, který se uskuteční v Římě v měsíci srpnu!** Mládenec, který zde mluvil, slíbil, že přijde! Mladí z Izraele, z palestinských území, z Jordánska a Kypru, mladí ze Středního východu, z Afriky a z Asie, Evropy, Ameriky a Oceánie. Zdravím každého z vás s vroucí láskou!

První, kdo slyšeli Ježíšova blahoslavenství, uchovávali v srdci vzpomínku na jinou horu, na horu Sinaj. Právě před měsícem mi byla dopřána milost, abych se odebral tam, kde Bůh mluvil k Mojžíšovi a dal mu Zákon psaný *Božím prstem* (Ex 31,18) na kamenných deskách. Tyto dvě hory, Sinaj a hora Blahoslavenství, nám nabízejí mapu pro náš křesťanský život a syntézu naší odpovědnosti vůči Bohu a vůči bližnímu. Zákon a blahoslavenství spolu představují cestu následování Krista a královskou stezku k duchovní zralosti a svobodě.

Desatero přikázání ze Sinaje se může zdát negativním: *Nebudeš mít jiné bohy kromě mne. ...Nezabiješ. Nesemlíšíš. Nepokradeš. Nepromluvíš křivého*

svědectví... (Ex 20,3.13-16). Ono je naopak navýsost pozitivní. Kráčí mimo zlo, které vyjmenovává, ukazuje cestu k zákonu lásky, který je prvním a největším přikázáním: *»Miluj Pána, svého Boha, celým svým srdcem, celou svou duší a celou svou myslí... Miluj svého bližního jako sám sebe«* (Mt 22,37.39). Ježíš sám říká, že nepřišel, aby zrušil Zákon, ale aby jej naplnil (srov. Mt 5,17). Jeho poselství je nové, ale neobřídí to, které již existuje. Naopak rozvíjí co nejvíce jeho možnosti. Ježíš učí, že cesta lásky přivádí zákon k jeho dokonalemu naplnění (srov. Gal 5,14). A tento velmi důležitým pravdám učil na tomto pahorku, zde v Galileji.

»Blahoslavení jste,« říká, »blahoslavení chudí v duchu, mírní, plačící, ti, kteří hladí a žízní po spravedlnosti, čistého srdce, stůjící pokoje a pronásledovaní! Blahoslavení jste!« Ježíšova slova se mohou zdát zvláštní. Je zvláštní, že Ježíš vyzvedá ty, které svět pokládá všeobecně za slabé. Říká jim: »Jste blahoslavení, kteří zdánlivě prohráváte, protože jste skutečnými vítězi: vaše je nebeské království!« Slova řečená tím, který je *tichý a pokorného srdce* (Mt 11,29), tato slova jsou jako vystřelená výzva, která požaduje hlubokou a trvalou změnu ducha, velkou proměnu srdce.

Vy mladí pochopíte důvod, pro který je nutná tato zřetelná srdce! Jste si totiž vědomi jiného hlasu uvnitř ve vás a kolem vás, hlasu, který říká opak: »Blahoslavení pyšní a násilní, ti, kteří žijí na úkor druhých, kteří nemají výčitek, kteří neznají zbožnost, jsou nemravní, působí válku místo míru a pronásledují ty, kteří jim při tom stojí v cestě.« *Zdá se, že tento hlas má svůj smysl ve světě, ve kterém triumfují násilníci a kde, jak se zdá, mají nemravní úspěch.* »Ano,« říká hlas Zlého, »to jsou ti, kteří vítězí. Jsou blahoslavení!«

Ježíš nabízí značně odlišné poselství. Nedaleko odtud povolal své první učedníky, tak jako nyní volá vás. Jeho volání vždy předkládá volbu mezi dvěma hlasy, které soupeří, aby ovládly vaše srdce, také nyní zde na tomto pahorku je to volba mezi dobrem a zlem, mezi životem a smrtí. Jaký hlas si vyberou a budou následovat mladí XXI. století? Vložit svou důvěru v Ježíše znamená zvolit si, že uvěříte tomu, co říká, bez chledu na to, jak se to může zdát zvláštní, a zvolit si, že nepodlehnete svodům Zlého, jakkoliv se mohou zdát lákavé.

Navíc, Ježíš blahoslavenství nejen vyhláší. On blahoslavenství žije. On je blahoslavenství. Když se na něho díváte, uvidíte, co znamená být chudý v duchu, mírný a milosrdný, plačící, hladovějící a žíznící po spravedlnosti, být čistého srdce, stůjící pokoje, pronásledovaný. Z tohoto důvodu má právo říct: »Přijďte, následujte mě!« Neříká prostě: »Dělejte to, co říkám.« Říká: »Poďte, následujte mě!«

Vy nasloucháte jeho hlasu na tomto pahorku a věříte tomu, co říká. A proto podobně jako první učedníci u Galilejského moře máte qustít ložky a své sítě, a to nikdy není snadné, zvláště když se musíte vystavit nejisté budoucnosti a jste v pokušení ztratit důvěru ve své křesťanské dědictví. Být dobrými křesťany se může zdát podnikem, který v dnešním světě překračuje vaše síly. Nicméně Ježíš se na vás nepřestává dívat a nenechá vás samotné, abyste se vyrovnali s touto výzvou. Je stále s vámi, aby vaši slabost proměnil v sílu. Věřte mu, když vám říká: *Postačí ti moje milost, moje síla se totiž plně projevuje ve slabosti!* (2 Kor 12,9).

Učedníci prožili čas s Pánem. Dospěli k tomu, že jej poznali a hluboce si ho zamilovali. Objevíli význam toho, co jednou řekl Ježíši apoštol Petr: »Pane,

ke komu půjdeme? Ty máš slova věčného života« (Jan 6,68). Objevíli, že slova věčného života jsou slova Sinaje a slova blahoslavenství. To je poselství, které rozšířili vůdce.

V okamžiku nanebevstoupení svěčil Ježíš svým učedníkům poslání s tímto ujištěním: *»Dána je mi veškerá moc na nebi i na zemi. Jděte tedy a učte všechny národy... a hle, já jsem s vámi po všechny dny až do konce světů«* (Mt 28,18-20). Dva tisíce let Kristovi následovníci plní toto poslání. Nyní na prahu třetího tisíciletí je řada na vás. Je na vás, abyste šli do světa a hlásali poselství o Desateru přikázání a blahoslavenství. Když mluví Bůh, mluví o věcech, které mají tu největší důležitost pro každou osobu, pro osoby XXI. století stejně jako pro ony z prvního století. Desatero přikázání a blahoslavenství hovoří o pravdě, o milosti, o svobodě, o tom, co je potřebné pro vstup do Kristova království. Nyní je na vás, abyste byli odvážnými apoštoly tohoto království!

Mladí Svaté země, mladí celého světa, odpovězte Pánu s otevřeným a ochotným srdcem. Ochotným a otevřeným, jako bylo srdce největší dobery Galileje, Marie, Ježíšovy Matky. Jak odpověděla? *»Hle, jsem služebnice Páně, at' se mi stane podle tvého slova«* (Lk 1,38).

Pane Ježíši Kriste, na tomto místě, které jsi poznal a jež jsi tak miloval, naslouchej velkodušným srdcím těchto mladých lidí! Vyučuj dále tyto mladé pravdě přikázání a blahoslavenství! Učiň z nich radostné svědky své pravdy a přesvědčené apoštoly svého království. Zůstávej vždy s nimi, zvláště když následování tebe a evangelia se stane obtížným a namáhavým! Ty buď jejich silou, ty buď jejich vítěstvím. Pane Ježíši, ty jsi z těchto mladých učinil své přátele: Podrž je vždy blízko u sebe! Amen.

Př. -lš-

Ve službách Boží velikosti

Zamyšlení nad nedělními
liturgickými texty

I vyšli a volali k pokání

Slova z listu Efesanům, jimiž tě dnes oslovuje sv. Pavel, ti nejsou jistě neznámá. Slyšel jsi je mnohokrát, ale dnes pros Ducha svatého, aby ti dal prožít a docenit tuto velepíseň na Boží velkodušnost, která od věčnosti myslí na to, jak tě pozvednout z naprosté nicoty až k nejvyšší důstojnosti. Ještě neexistoval svět, a ty jsi již existoval v Božím srdci jako jeho vyvolený, který má sloužit k tomu, aby se šířila chvála o jeho božské velebnosti.

Dostalo se ti neboženitelné milosti. Všechno konání věčné Moudrosti směřuje k tomu, abys mohl být přijat za jeho dítě skrze Ježíše Krista. Nezevšedněla ti tato nadpřirozená a zcela nezasloužená skutečnost? Není ti líto, že ty, Boží vyvolený, žiješ v tak nepřiměřeně zúžených a zpozemštěných perspektivách?

Když myslíš na svou časnou budoucnost a tolik se o ni strachuješ, nezapomínáš, že tvůj cíl a smysl tvé existence má daleko širší rozměry? Jsi předmětem Boží starostlivosti od věčnosti do věčnosti. Zrodil ses sice v čase, ale už před stvořením světa jsi byl vyvolen, abys byl svatý a neposkvrněný. Tvůj pozemský život je omezený. Počet našich let bývá sedmdesát, jsme-li při síle, osmdesát⁽¹⁾, ale to je jen nepatrný výsek z tvé od Boha přidělené existence. Strachuješ se o dnešek a zítřek, a zatím Bůh tě nestvořil pouze pro tyto dny, ale počítá s tebou i tehdy, až se naplní čas, zvolil si tě již pro celou věčnost, aby se šířila chvála o jeho božské velebnosti. Vždyť zatím ani nejsi schopen docenit, jak nesmírná je důstojnost, kterou tě Bůh obdařil. Jsi-li povolán k tak velikým věcem, proč se tolik utápíš v tom, co zůstává malicherné?

Jsi předmětem péče a lásky celé Nejsvětější Trojice: všechny tři božské osoby se angažují, aby zajistily tvou věčnou existenci. Bůh tě nepostavil do světa, aby tě tu přenechal svému osudu. Jsi předmětem trvalé starostlivosti nekonečného Boha, který si tě skrze Krista získal za svůj majetek. Neměl bys také začít smýšlet v těchto božských dimenzích? Čím méně si ceníš toho, co má pro tebe nekonečnou hodnotu, tím větším se ti zdá všechno to, co je ve skutečnosti ničím. Z Pavlových slov je ovšem zřejmé, že ať si to připouštíš nebo ne, jsi stvořen a povolán pro nekonečno a nemůžeš po něm netoužit. Hledáš-li svůj cíl na nepravém místě, nezbude ti, než aby sis vytvářel z konečných věcí domněle a jen zdánlivě nekonečné náhrady, kterými jen šidíš sám

sebe. Ve skutečnosti jsi povolán k větším věcem, a máš-li je skutečně na zřeteli, všechno ostatní ti bude přičáno⁽²⁾.

Můžeš se o tom prakticky přesvědčit, jestliže doprovodíš některou z dvojic, které dnes Pán rozesílá, aby slovem i skutkem šířily tuto jeho radostnou zvěst. Povolal je jako kdysi Amose od stáda a řekl jim: *Jdi a prorokuj mému lidu.* To je to jediné, o co se mají starat a ze všech svých sil také usilovat. Příprava na cestu je víc než prostá. Není třeba nic chystat, balit, shromažďovat. Nebudou ničím ztrácet čas a vyrazí ihned tak, jak jsou, s tím a v tom, co mají právě na sobě. Zdá se ti to příliš odvážné?

Pánova starostlivost je bude předcházet. Jak by mohl na své apoštoly zapomenout v této časné chvíli, když si je ze svobodného rozhodnutí vyvolil ještě před stvořením světa? Kamkoliv přijdu, aby plnili svůj úkol, bude o ně i dostatečně postaráno. Ti, kteří přijmou jejich poselství, budou pokládat za svou povinnost, aby přijali posly dobré noviny do svého domu. Tyto apoštolské dvojice však nebudou hledat, kde by se jim dostalo většího pohodlí a hojnější pohoštění. Namyslí na to, jak se budou mít, ale jak bude přijímáno Pánovo poselství, se kterým přicházejí. A protože bez ohledu na vlastní prospěch hlásají to, co mají hlásat, i když to není právě libivé a populární, a přivádějí lidi skrze pokání k opravdovému obrácení, nechybí jim Boží moc, aby mohli zahánět zlé duchy a uzdravit tak mnoho nemocných.

Stěžuješ si na neúčinnost a neúspěšnost svého apoštolátu. A není to právě proto, že ti pro nedostatečnost tvé opravdové a bezmezné víry a důvěry v Pána chybí úplná zsvěcená oddanost jeho věci, která nehledá nic jiného než bezvýhradnou službu evangeliu, takže se ti neobstává oře stahující pravdivosti, přesvědčivosti a podmaňujícího příkladu a tím i božské moci?

Pán, který tě posílá, ví ovšem, že narazíš na lidi a místa, kde se ani jeho slovu, ani službě, kterou máš přinášet, neobstane přijetí. Pánovy pokyny jsou i pro takové případy zcela jednoznačné. Nemluví o žádných kompromisech. Od těch, kteří Ježíšovo poselství odmítají, nemáš, co bys přijímal: dokonce i jejich prach máš setřást ze svých nohou, a to nikoliv z uražené ješitnosti, ale na svědectví jejich zatvrzelosti a zaslepenosti. Neodmítají totiž tebe, ale nejvyššího a nejdobrotivějšího Pána, jehož spása je blízko těm, kdo se ho bojí. *Kéž mohu slyšet, co mluví Bůh!*⁽³⁾.

Bratr Amadeus

⁽¹⁾ Ž 90,10; ⁽²⁾ srov. Mt 6,33; ⁽³⁾ resp. žalm 85.

Liturgická čtení

1. čtení – Am 7,12-15

Amasjáh, kněz v Betelu, řekl Amosovi: „Vidoucí, seber se a uteč do judské země, tam se živ a tam prorokuj! V Betelu už prorokovat nesmíš, neboť zde je králova svatyně a říšský chrám.“ Amos odpověděl Amasjáhovi: „Nebyl jsem prorok ani prorocký učedník, byl jsem pastýř a pěstitel smokvoní. Hospodin mě vzal od stáda a řekl mi: „Jdi a prorokuj mému izraelskému lidu!“

2. čtení – Ef 1,3-14

Buď pochválen Bůh a Otec našeho Pána Ježíše Krista, který nás zahrnul z nebe rozmanitými duchovními rary, protože jsme spojeni s Kristem. Vždyť v něm si nás vyvolil ještě před stvořením světa, abychom byli před ním svatí a neposkvrněni; v lásce nás ze svého svobodného rozhodnutí předurčil, abychom byli přijati za jeho děti skrze Ježíše Krista. To proto, aby se vzdávala chvála jeho vznešené dobrotivosti, neboť skrze ni nás obdařil milostí pro zásluhy svého milovaného Syna. V něm máme vykoupení skrze jeho krev, očištění hřířichů pro jeho nesmírnou milost, kterou nám tak bohatě projevil s veškerou moudrostí a rozumností: seznámil nás totiž s tajemstvím své vůle, jak se mu to líbilo a jak si to napřed sám u sebe ustanovil, až se naplní čas pro dílo spásy: že sjehotí v Kristu vše, co je na nebi i na zemi. A skrze něho jsme se stali Božím majetkem, jak jsme k tomu byli předem určeni úradkem toho, který všechno působí podle rozhodnutí své vůle. Tak máme sloužit k tomu, aby se šířila chvála o jeho božské velebnosti, my, kteří jsme už dříve kladli své naděje do Mesiáše. Skrze něho se dostalo i vám potvrzení od slíbeného Ducha svatého, když jste přijali slovo pravdy, radostnou zvěst o své spásy, a když jste v něho uvěřili. Duch je zárukou, že nám jednou připadne dědictví. Tak se dovrší naše vykoupení, protože si nás Bůh získal jako svůj majetek, abychom sloužili ke chvále jeho božské velebnosti.

Evangelium – Mk 6,7-13

Ježíš zavolal svých Dvanáct, začal je posílat po dvou a dával jim moc nad nečistými duchy. Nařídil jim, aby si cestou nic nebrali, jen hůl: ani chléb, ani mošnu, ani peníze do opasku, jen opánky na nohy, ani aby si neoblékali dvoje šaty. Řekl jim: „Když přijдете někam do domu, zůstaňte tam, dokud se odtamtud nevydáte zase dál. Když vás však na některém místě nepřijmou a nebudou vás chtít slyšet, při odchodu odtamtud si vytřeste prach ze svých nohou na svědectví proti nim.“ Vyšli se tedy na cesty a hlásali, že je třeba se držet. Vyháněli mnoho zlých duchů, pomazávali olejem mnoho nemocných a uzdravovali je.

Ježíš nás učí apoštolské horlivosti

Po Ježíšově příkazu »Jděte do celého světa, získávejte mi učedníky, učte je zachovávat, co jsem vám přikázal...« chápe každý křesťan, že nemůže zůstat lhostejný ke spáse svých bližních. Jestliže chce Ježíš každého z nás zachránit, pak milovat Ježíše znamená spolupracovat s ním na spáse bližních.

Motivy apoštolské horlivosti

Prvním motivem je **láska k Bohu**, která nás vede k tomu, abychom jej hlásali druhým a přiváděli je k víře v Ježíše, na jehož slávu mají mít jednou účast. Ježíš prohlašuje Kateřině Sienské: »Nic mi není tak milé jako touha snášet pro spásu duší utrpení a zkoušky až k smrti. Čím více někdo trpí, tím více zakouší, že mě miluje. Láska dělá moji pravdu ještě více známou, a čím více ji někdo zná, tím více pocituje bolest muk, která mě zraňuje.« (Dialogy, kap. 5)

Druhým motivem je **božský oheň lásky, který oživuje duše** a nabádá je k tomu, aby vydávaly svědectví o Bohu. To řekl nebeský Otec sv. Magdaléně de Pazzi: »Moje božství se obdivuhodným způsobem sděluje tvorbou skrze spojení milosti a lásky, které jim dovoluje, aby se uchýlili do mého lůna. Když vstoupí duše do tohoto místa klidu, vstupuje tam, ale nemůže tam vydržet, protože tam naráží na takové ohnisko lásky, které svým vznešeným žářem všechno zapaluje, takže je zánícena tužbou sdělit to všem duším, které jsou ve světě. Nemůže se zde proto těšit z klidu, dokud nezíská další duše, aby je přivedla do mého lůna v doprovodu mého milovaného Syna, Slova, aby zde mohly spočinout.« (1. díl, kap. 3)

Třetím motivem je **spojení jejich kříže s křížem Ježíše Krista**, aby společně s ním zachránily duše hříšníků. O svatém týdnu v roce 1806 řekl Pán Marii Josefě Kumiové: »Žádá nevěsta mi není milejší než ta, která se dočtuje za spásu bližních. Nabídní se mi jako

obět za bližní, abys mi byla stále více podobná... V míře, v jaké se chceš se mnou spojit v lásce, v té míře si musíš přát spásu bližních.« (Život, kap. 8)

Čtvrtým motivem je **myšlenka na věčný život**. Tato myšlenka povzbuzuje Kristovy apostoły, aby snášeli všechno za obrácení hříšníků, které je Boží slávou a bude i pro ně slavnou odměnou v nebi. Sv. Kateřině Sienské Pán řekl: »Ty vidíš, jakou slávu ztrácíš ti, kteří mě urážejí, a jaká muka trpí. Vrat se tedy do života a ukaž jim poblouznění, ve kterém se nacházejí, a nebezpečí, jaké jim hrozí. Vyžaduje to spásu mnoha duší.« (2. díl, kap. 6)

Sv. Kateřina již okusila věčné blaženosti, a když se podívala na hrůzu pekla a očistce, velmi trpěla tím, že musí být znovu uvězněna ve svém těle. O důvodu svého návratu na zem se vyjádřila takto: »Kdyby mě nezdržovala láska k Bohu a k bližním, zemřela bych od bolesti. Mou největší útěchou v utrpení je vědomí, že se mi za utrpení dostane dokonalejšího patření na Boha.« (Ze života světice, 2. díl, kap. 6)

Pátým důvodem je **myšlenka na duše, které budou ztraceny pro zaviněnou nevědomost, nebalost, zářstivost, egismus a pýchu**. Ježíš musí ustavičně působit, aby duše obdařené svobodou se nechaly zavlážit milostí a byly zachráněny. Sv. Kateřině vysvětluje, jak se duše dostávají do záhuby: »Životem milosti jsem z nich učinil strany života, ale oni se stali strany smrti. Víš, v čem vězí kořeny takových stranů? V pýše. Jejich sebeláska živí pýchu, jejich mízou je netrpělivost, jejich výhonek je zaslepenost. Tyto čtyři neřesti zabíjejí duše těch, kteří se stali

stranem smrti, protože nečerpali z životamilosti...« (Dialogy, kap. 31)

Šestáým motivem je **nezměrná krása zachráněné lidské duše, která je navždy u Boha**. Kdybychom si toho byli vědomi, neváhali bychom zaplatit jakoukoliv cenu, abychom zachránili mnoho těchto duší. Aby povzbudil sv. Kateřinu k ochraně mnoha duší, ukázal jí Spasitel ty duše, které zachránila: »Nezdají se ti tyto duše mnohem milostiplnější a krásnější? Kdo by na sebe nevzal jakékoli strádání, aby získal tak nádherného tvora? Když již Já, který jsem nádherná sama, Já, od něhož všechna krása pochází, jsem byl tak uchvácen krásou těchto duší, že jsem sestoupil na zem a prolil svou krev, abych je vykoupil, čím spíše vy musíte pro sebe navzájem pracovat, abyste nedali zahynout tak krásným tvorům. Když jsem ti ukázal ty duše, pak to bylo proto, abych tě učinil ještě horlivější ve službě spásy všech a abys strhla k tomuto dílu také jiné podle milosti, kterou jsem ti dal.« (2. díl, 4. kap.)

Když naši apoštolskou horlivost motivují tyto právě uvedené důvody, je někdy naše **falešná horlivost** spojena s naší zbabělostí nebo s duchovním egismem, který má zalíbení v rozkoších milosti a nemyslí přitom na to, vzít také druhé s sebou do stejné duchovní blaženosti. Když se některá duše chce modlit k Bohu, a zapomíná při tom na lásku k bližním, Pán se tím cítí uražen. To řekl Bůh Otec zoela jednoznačně Kateřině Sienské: »Více mě uráží duše, která zapomíná na bliženskou lásku, aby se mohla modlit nebo si uchovat (vnitřní) pokoj, než ta, která zanedbá úkony zbožnosti, aby bliž-

nímu pomohla. Proto mě duše najde v bliženské lásce, zatímco v útěchách, ve kterých mě hledá, mě ztrácí. Protože když se bližním nepomáhá, bliženská láska tím slábne. Ale jakmile zeslábně láska k bližním, zeslábně i moje láska k této duši a také útěcha bude menší.« (Dialogy, kap. 59)

Náš moderní svět poznal Bohem vyvolené duše, které chtějí být obětovány spolu s ním za hříšníky, aby dosáhly jejich spásy. **Sv. Terezie z Lisieux, sv. Leopold Mandič, bl. otec Pio, Marta Robinová** byly takové z lásky ukřižované duše. Anně Marii Taigové, která mnoho vtrpěla, aby zachránila tři odsouzené k smrti, řekl Ježíš: »Obrátil jsem tyto duše z lásky k tobě; jsou zachráněny: jsou zachráněny na základě lásky, kterou chovám k tobě; všechno dospělo k dobrému konci, ale na tebe vložím dosti účinnosti za svou spravedlnost.« (Život, kap. 10)

K těm, kteří se spojují s jeho křížem, aby zachránili duše, je Pán velmi velkodušný. Slibuje, že jim v čase **duchovní vyprahlosti zajistí pomoc a potřebné milosti pro jejich život a spásu**. Sestře Veronice Giulianiové, která žila ve velké soustředěnosti, když prosila a trpěla za obrácení hříšníků, Pán řekl: »Všichni, kdo chtějí obdržet milosti, musí se modlit za obrácení hříšníků; obdrží všechno, zač budu prosit.« (13. května 1678)

Druh a způsob naší apoštolské horlivosti

Když jsme si objasnili, jakými důvody se má řídit naše apoštolská horlivost, učí nás Ježíš, **jak tuto horlivost máme uplatňovat**, aby byla účinná a dosáhla svého cíle v lidském srdci.

Pánu se vždy líbí, když **hájíme jeho věc a nedopouštíme, aby byl uražen**. Jedné spolusestře sv. Gertnydy, která ho prosila, aby zmínil pňčkou horlivost svatých, však řekl: »Když jsem žil na zemi, vložil jsem žár do svých citů a nic se mi tak

neprotivilo jako nespravedlnost, a v tom se mi Gertruda vyrovná.« (Kniha 1, kap. 12)

Když zbloudilost bližních zraňuje mystické Kristovo Tělo, musí se křesťan snažit léčit je **vlídností** bliženské lásky. To potvrdil Pán sv. Gertrudě: »Chtějí-li se lidé naučit, jak mohou léčit rány mého Těla, tj. Církve, tzn. napravovat chyby bližního, musí se těchto ran dočkat opatrně, to znamená vlídným, láskou naplněným napomínáním; když je pak zřejmé, že tyto prostředky nevedou k cíli, je třeba vystoupit s větší rázností.« (Kniha 3, kap. 75)

Naše horlivost musí být i přes překážky a zklanání **vytrvalá**. Ježíš řekl sv. Markétě Cortonové: »Řekni svému zpozděnému apoštolovi: Chtěl bych, aby vedl apoštolský život, aby mě žádal o sílu a obětoval mi své utrpení a strádání. Když pracuje na spáse duší, musí postupovat moudře a nestarat se o to, co se o něm vykládá, nýbrž myslet na to, že se mnou, jeho Stvořitelem, se stále hůře zachází. Ať mu dá jeho moudrost pochopit, že z těch, kteří mě ukřižovali, se mnozí ke mně vrátili a klaněli se mi, a chovali by se stejně tak i jiní, kdyžby mě poznali.« (Život, kap. 8, § 12)

Horlivost křesťanů musí ustavičně myslet na **nekonečnou dobrotu** Boží, na jeho **nesmírnou touhu dát se lidem**, na jeho **milosrdenství**, s jakým volá duše do svých služeb. K matce Františce od Matky Boží říká: »Mluv svým spolusestrám o velikosti mé nekonečné dobroty, o mojí touze zjevovat se jim, o nicotnosti a nízkosti všeho stvořeného, o lásce a milosrdenství, s jakými jsem tě povolal ke své službě.« (Život, kap. 31)

Musíme uskutečňovat svou horlivost **ve stálém spojení s Kristem**. Pán řekl sv. Gertrudě: »Já se přestrojuji za tebe, abych vztáhl svou něžnou ruku k zatvrzelým hříšníkům, aniž bych je zranil, a abych jim pro-

kázal dobro. Pak oblékám tebe do sebe, aby všichni, i ti, které příroda učinila podobnými tobě a jež mi připomínáš, byli povzneseni ke stejné důstojnosti, abych je ve své královské štědrosti mohl zahrnout dobrotami.« (Kniha 3, kap. 18)

Nezapomínejme nikdy ve své horlivosti zachraňovat s Kristem hříšníky na to, že máme Otci obětovat věčného Syna, aby prokázal milosrdenství hříšníkům. To doporučil Ježíš Markétě Marii: »Musíš Otci ustavičně předkládat jako dočt zabitě tělo, které bylo obětováno za hříchy celého světa. Představ mě jako hradbu a pevnou hráz mezi jeho spravedlností a hříšníky, aby dodrželi moje slitování.«

Cíl naší horlivosti

K jakému cíli máme zaměřit svou horlivost? Ježíš chce, abychom se zaměřili na celý Boží lid a byli zvláště pro hříšníky apoštoly **modlitby, kázání, bliženské lásky a dobrého příkladu**.

Ježíš prosí ustavičně všechny svaté duše, **aby se modlily za hříšníky**, protože zná cenu každé duše a touží vroucně po spáse lidí. Svaté Mechthildě řekl: »Slib mi, že se budeš modlit za ubohé hříšníky, které jsem vykoupil tak velkou láskou a po jejichž obrácení tak velice toužím.« (4. díl, kap. 3)

Pán volá všechny velkodušné a statečné křesťany, aby přinášeli **mnoho obětí**, aby zachránili hříšníky. Sv. Veronice Giulianiové, která prosila Ježíše za obrácení hříšníků, Ježíš řekl: »Kdybys jen věděla, kolik jich je! Všude jsou hříšníci a hříšnice a páchají tak velké hříchy, že by zasloužili spíše trest než odpuštění. Jsou jako zvěř, nemyslí ani na mne, ani na svou duši.« Pak řekl Ježíš v červenci 1805 sestře Marii Josefě Kumiové, která byla ochotna snášet s Ježíšem kříž: »Obětuj se za hříšníky jako úplný celopál, který stráví deň lásky. Tímto utrpením dosáhne mnoho duší spá-

sy a dospějí z temot ke světlu.« (Život, kap. 7)

Ve společenství svatých používá Ježíš **své vlastní zásluhy** nebo **zásluhy svatých**, aby odpustil hříšníkům. Naším úkolem je **spojit se s tímto nesmírným zástupem svatých**, abychom zachránili duše.

Svaté Brigitě Ježíš řekl: »Mnoho svatých odešlo z vnučnutí Ducha svatého do země nevěřících, aby je drželi, ale to, čeho chtěli obsáhnout, se jim nepodařilo. Ale pro jejich dobrou vůli a jejich trpělivost urychlil Bůh dobu svého milosrdenství.« (Kniha 8, kap. 49)

Bůh Otec řekl sv. Kateřině Sienské, aby se **modlila a trpěla za církev**, aby tímto způsobem zmírňovala Boží hněv: »Moji služebníci mohou svými slzami zadržet můj hněv a zvíťazet nad ním zářem své touhy: Tak jsi ty nad ním triumfovala, protože já jsem ti dal k tomu sílu, abych mohl být milosrdný k světu.

Ano, já sám probouzím ve svých služebnících šířící hlad a žízeň po spáse duší, aby jejich slzy zmírňovaly přísnost mé spravedlnosti. Prolévej proto bohaté slzy, vytvoř z nich oceán mé lásky a obmývej slzami tvář mé milované Nevěsty.« (Dialogy, kap. 15)

Je třeba se mnoho modlit za **kněze**, aby byli svatí a přiváděli duše do nebe. Pán prosil sv. Anežku Lageacovou, aby napomínala kněze, který vedl pohoršlivý život. Pak uslyšela vnitřní hlas, jež jí řekl: »Buď neochrozená a neboj se, protože já jsem s tebou«. Promluvila s knězem s velkou rozhodností a ten jí slíbil, že své špatné zvyky změní. (Život, díl 3, kap. 9)

Pán miluje, když vyvíjíme velkou horlivost, abychom **přivedli k větším lásce k Bohu Bohu zasvěcené duše**. To potvrdil sv. Veronice Giulianiové: »Buď bdělá a neboj se žádné

Rokračování na str. 6

Ježíš jen skrze Církev

Sokrata, Platóna a Aristotela známe z jejich spisů a antické historiografie. Toplatí i o jiných osobnostech antických dějin, jako císaři Augustovi nebo básnících Vergilovi či Horáciovi. Jejich osobnosti jsou dostupné z jejich vlastních děl a z četných stop v historických pramenech. Odkud víme o Ježíši? Nezanechal po sobě žádné spisy. Jeho život a působení se odehrálo na malém, pro tehdejší politiku nevýznamném území. Svědectví o jeho životě a smrti jsou v historických pramenech nedostačující k tomu, abychom si mohli vytvořit obraz o jeho životě a působení. Odkud tedy víme o Ježíši? To, co víme, nám předávají evangelia. Evangelia však nejsou ani životopis, ani historický popis. Je třeba je chápat jako svědectví, která žijí z víry v Ježíše jako Vykupitele a Pána a mají za cíl právě probudit tuto víru.

Osvícenstvím vyvolané bádní o Ježíšově životě se pokouší předkládat různá pojetí historického Ježíše, který by měl být osvobozen od evangelíí, víry

a dogmat. Tak bychom měli dospět k jinému a současně údajně historickému Ježíši z Nazareta. Dnes výsledky těchto prací ovlivňují obraz, který má velká část veřejnosti o Ježíši. V pravidelných odstupech se v časopisech a odborných knihách opakuje, co bádání o Ježíšově životě – jak si myslí – nově poznalo. Převážně jde o názor, že se jedná o Ježíše zcela odlišného od Ježíše víry a evangelíí. Dokonce se popírá i Ježíšova historická existence. Podle toho je Ježíš evangelíí pouze mytologický. Usilovné slídění »osvícenů« po historickém Ježíši, kterého zfalšovaly evangelia a víra, otevřelo brány četným subjektivně zbarveným představám o domněle historickém Ježíši. Tak se představuje Ježíš jednou jako mímý, jindy jako horlivec, pak jako liberál a opět jako socialistický revolucionář. Až dodnes se taková pojetí popularizují a stavějí proti Ježíši víry. Subjektivní rysy těchto představ domněle historického Ježíše však evidentně dokazují, že výsledky představují ani ne tak historického Ježíše

jako spíše obraz, který si autoři sami o Ježíši vytvořili. Osvícenská bádání o Ježíšově životě a jejich deriváty ani k lepšímu výsledku dospět nemohly. Pokusy poznat Ježíše bez evangelíí a bez víry mohou vést pouze ke karikaturám a fiasku. V příslušných publikacích se stále s oblibou používají jako prostředky boje proti Církvi a víře bez ohledu na jejich vědeckou a metodickou neschopnost. Předpoklad, že existuje jednak historický Ježíš a jednak Ježíš víry, spočívá na zásadním omylu. Existuje pouze jeden Ježíš. Žil v čase a v dějinách a je tedy historický. Týž Ježíš je však také Ježíšem evangelíí, víry a Církve. Jen když spojíme obojí, můžeme čerpat Ježíšův obraz z evangelíí, která svědčí o Ježíši viděném očima víry jako o Vykupiteli lidského rodu. Vědecká teologie nepřipouští o této souvislosti nejmenší pochybnosti. »Čtvero evangelíí obsahuje christologii ve čtverém nádechu, která neopouští půdu dějinného Ježíše z Nazareta.« (R. Schnackenburg)

Odkud víme o Ježíši? Na to můžeme dát zcela jasnou odpo-

věd' na bezpečném základě biblicko-teologického bádání. O Ježíši víme z evangelíí. Protože však evangelia obsahují víru a tradici Církve, zní odpověď na tuto otázku nakonec tak, že o Ježíši víme skrze Církev. Domněle historický Ježíš jako protiklad Ježíše hlášaného Církví staví tento věcný vztah na hlavu. Na tomto pozadí je zcela zřejmé, jak málo nosná je teze o Ježíši mimo Církev. Na druhé straně nemůžeme přehlédnout, že bez Církve bychom neměli o Ježíši žádných vědomostí. Ba co více: Bez Církve bychom neměli žádné přiměřené chápání postavy a významu Ježíše Krista. K tomu nás totiž často zřejmě pobízí moderní člověk, protože tíhne k individualismu. Abychom porozuměli Ježíši a měli účast na jeho poslání, potřebujeme však společenství Církve a účast na její víře a jejím životě.

Když jsme si navíc vědomi stupně zesvětštění společnosti, vystupuje na tomto místě úkol, který může a musí splnit jediné Církev. Je to Církev, která musí představit Ježíše naší společnosti. Jen ona je toho schopna. To je také její prvořadý úkol. Nikdo ji v tom nemůže nahradit.

Další vývoj některých osvícenských forem myšlení živí dodnes podezření, že Církev znemožňuje přístup k autentickému Ježíši, takže Ježíše je prý možno najít teprve v protestu proti Církvi nebo bez Církve a její víry. Ale opak je pravdou. Kdo hledá a chce najít Ježíše, najde Církev jako klíč a jako přístup k Ježíši. Žádná jiná náhražka není toho schopna. Mělo by tedy našemu sluchu znít pozitivně, když říkáme: Ježíše nám zprostředkuje Církev. Příslušnost k Církvi nám tedy otevírá přístup k Ježíši. Současně tak získáváme podíl na tom, co Ježíš vykonal – na daru vykopení.

Der Fels 6/2000

Přeložil ra-

Pokračování ze str. 5

námahy, aby všechny tvé sestry planuly horlivostí pro moji slávu a spalovaly se zcela láskou.« (Deník, 13. dubna 1700)

Musíme se také modlit za **ochránce víry za ty, kteří pracují na šíření správného učení**. Ježíš řekl sv. Tomáši Akvinskému: »Tomáši, ty jsi o mně dobře psal; jakou odměnu chceš dostat za svou práci?« Tomáš mu odpověděl: »Nic jiného než tebe samého.« To je odpověď světce.

Křesťan musí mít také horoucí touhu, aby **vedl ve známost božské dokonalosti**, protože ty odhalují Boha v jeho dobrotě a milosrdenství a uklidňují lidské srdce, aby bylo šťastné, že má v Bohu tak dobrého Stvoři-

tele a Otce. Bl. Krescenci Ježíš řekl. »Z tvých slov, která jsi řekla o mých božských dokonalostech a nesmírných milostech a dobrodiních, jež prokazují lidem, poznávají tvoje spolusestry mé milosrdenství a velmi si ho cení; obdivují a chválí moji dobrotu a moji velkodušnost. Je to pro mě velká radost, když lidé poznávají dobro a zatouží po tom, aby ho dosáhli; pak jim mohu dát ještě větší důkazy svého milosrdenství. Já toužím jen po tom, abych je učinil šťastnými. Běž a říkej lidským dětem, jak jsem dobrý.« (Kniha 2, kap. 8)

Na závěr těchto úvah o apoštolské horlivosti, které měly zapálit křesťana pro spásu duší, připomeňme si, že pro Krista má každá duše nekonečnou cenu,

protože byla vykoupena jeho krví a protože on celou silou svého otcovského Srdce touží po její spáse a její věčné účasti na Boží slávě. Aby to mohl uskutečnit, potřebuje naši pokornou a velkodušnou spolupráci a tato spolupráce se uskutečňuje v modlitbě, v dočtech, v odpouštění urážek, ve snášení křivd, v dočti Eucharistie, v postu a uložení pokání. Za všechno, cokoliv budeme dělat, abychom zachránili lidi, bude nám Kristus vděčný, protože Bůh pamatuje na dobrovolně darovanou lásku a naši horlivost za spásu duší. Naše odměna je vyjádřena ve slovech evangelia: »Kdo mě vyzná před lidmi toho já vyznam před svým nebeským Otcem« (Mt 10, 32).

Ě. -lš-

Janino tajemství

Dva nové filmy vyprávějí o životě Jany z Arku. Snad měl Georges Bernanos pravdu, když s odvoláním na Charlese Péguyho řekl, že příběh panny orléánské můžeme pochopit jen pohledem dítěte.

Neboť intelektuálové, spisovatelé, historikové, klerici a politici, kteří se obdivovali panně orléánské, dokázali jen zřídka zachovat si tento pohled. Většinou skončilo všechno tím, že Jana se pro ně stala jakýmsi totemem, symbolem (francouzského nacionalismu, feminismu, úzkoprsého idealismu, katolického integralismu, svobody svědomí).

A přece existují dostupné obklady o pravém příběhu tohoto mladičkého děvčete, které neumělo číst ani psát, v roce 1432 bylo církevním soudem odsouzeno k smrti na hranici a r. 1920 ji Benedikt XV. prohlásil za svatou. Mám tím na mysli akta procesu o jejím odsouzení a o její rehabilitaci, kterou provedla inkvizice v roce 1456, 25 let po Janině smrti, na přání francouzského krále Karla VII. Tyto podklady pak sloužily při procesu svatořečení. Přečíst tyto stránky plné přímých svědectví lidí, kteří Johanku osobně znali, stránky, z nichž jednotlivé fáze jejího života znovu ožívají, je jedinečnou příležitostí přiblížit se k jejímu tajemství.

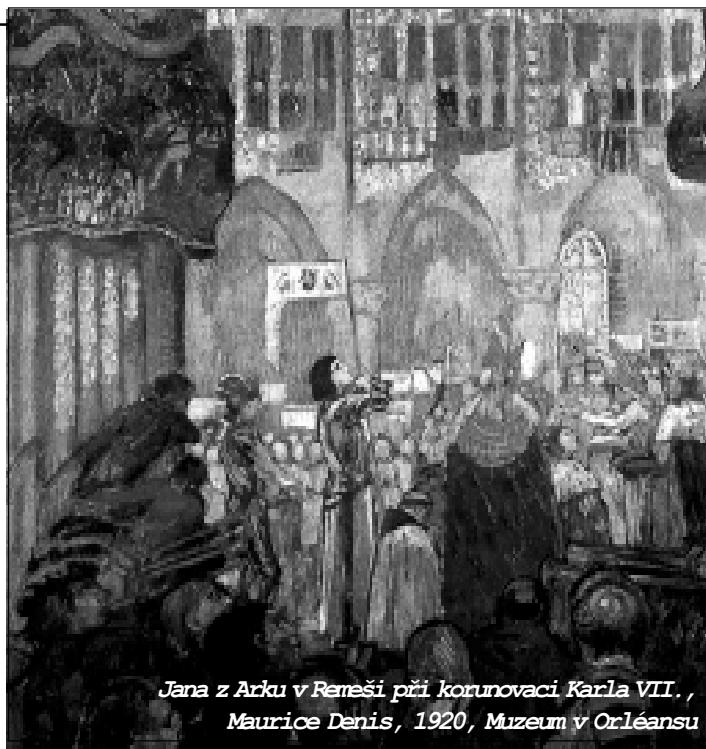
Děvče jako mnoho jiných

To nejpodivuhodnější na malé Janičce, která se narodila 6. ledna 1412 v Domrémy, odlehle více v Lotrinsku na hranicích s německou říší, byla její naprostá normalita. Obyvatelé Domrémy, kteří ji viděli vyrůstat, v tom byli zajedno: Johanka byla děvče jako všechna ostatní. Její přítelkyně Hauvietta, kterou Charles Péguy udělal hlavní postavou svého *Mysteria lásky o Janě z Arku*, vzpomíná na to, že se »jako všechna ostatní děvčata starala i o domácí práce, někdy, to jsem sama viděla, pásala ovce svého otce«.

A také jeden z jejích příbuzných, sedlák Jean Moreau, nedokáže vyprávět o ničem jiném než o banálních činnostech, které vykonávala den co den: »Její rodiče nebyli zrovna bohatí, a proto dokud žila v domě svých rodičů, chodila orat, hlídala dobytek na poli. Ovládala všechny ženské práce, předení a podobně.

Prostá gesta křesťanské víry byla jak součástí, tak i podstatou každodennosti a spojovala Johanku s dívkami její generace. Jako všechna ostatní malá děvčata učila se od matky poklekat k modlitbě. Později ve vězení říká svým mučitelům a teologům, kteří se ji snažili zmást křížovými výslechy: »Moje matka mě naučila Otčenáš, Zdrávas a vyznání víry. Kromě mojí matky mě nikdo jiný nevyučoval ve víře.«

Bylo-li na životě Johanky přece něco zvláštního, pak to spočívá více v jednom slově, které se ve svědectvích o ní znovu a znovu objevuje: slovíčko *ráda*, v procesních aktech latinsky *libenter*. Všechno, co Johanka dělala, tak si vzpomínají její současníci, dělala *ráda*. *Ráda* předla a vařila, a *ráda* vykonávala i jiné domácí práce. Především *ráda* chodila do kostela, kdykoliv zvony zvaly k bohoslužbě, protože nacházela velkou útěchu ve zpovědi a v Eucharistii. Regina Pernoudová († 1998), odbornice na středověk, která orléánské světičce věnovala více než dvacet knih, k tomu poznamenává: »Tímto prostým slůvkem *libenter* nám tyto prostí lidé prozradili snad nejvýznamnější Johancin rys.« Určitá radostnost, každodenní znovuobjevení darů duchovního života, to bylo pro Jacquese Esbahyho, váženého

Jana z Arku v Remeši při korunovaci Karla VII., Maurice Denis, 1920, Muzeum v Orléansu

občana z Orléansu, základní svědectví: »Být po jejím boku byla velká radost.«

Veselý lid

Byly to tehdy těžké doby, to vyplývá jednoznačně jak z církevních, tak světských kronik. Západní schizma sotva skončilo a papežství se opět nacházelo v politováníhodné krizi. I Francie, miláček Církve, prodlávala těžké časy, šlechta byla mezi sebou rozdělena. Vláda země byla nejistá a většina území se nacházela v rukou cizinců pod anglickou okupací. Ale uprostřed tohoto tak málo potěšitelného historického obrazu, stíhaného plundrováním, hladem, zanechávající vyprávnění obyvatel z Domrémy v jejich každodennosti zazářit paprskům radosti, která dodává útěchu: je to onen zázrak, který Péguy označuje jako »veselý lid«. Lid, jehož všední den je poznamenán hlasem zvonů, který jim přináší útěchu, je doprovázen tímto blahodárným zvukem, jenž zve k večerní modlitbě, zatímco vysocí církevní hodnostáři, nenávrtně rozdělení, se zabývají pouze tím, jak proti sobě intrikovat a vést mocenský boj.

Tento všední den je poklad, který Johanka s sebou nosí stále jako svůj nejdrahocennější

statek, a to i při těch neuvěřitelných dobrodružstvích, která měla být jejím osudem. Prvnímu vojákovi, který uvěřil v její poslání, Jeanu de Novelonpontovi, kterého potkala ve Vaucouleur, svěřuje Jana: »Dala bych přednost tomu, zůstat u své matky a šicích potřeb, protože toto není moje povolání, ale musím dělat to, co Pán chce.« A v okamžiku apoteózy, když se vojsku pod jejím vedením podařilo osvobodit Orléans a Karel VII. je v Remeši korunován za francouzského krále, řekla remešskému biskupovi: »Pán, můj Stvořitel, nechť mi dovolí, abych se stáhla zpět, odložila zbraň a pomáhala svému otci a své matce pást ovce. Kéž dá Bůh, abych se mohla vrátit ke svým bratrům a sestram, kteří by měli takovou radost, kdyby mě znovu uviděli!«

Svaté přijímání s dětmi

Při čtení svědeckých výpovědí z rehabilitačního procesu můžeme snadno poznat, co bylo pramenem Johanciny radosti při všem jejím konání. Niti, která se vine celým jejím životem od let, kdy vedla prostý venkovský život, až k několika měsíci jejího vzrušujícího vojenského života, bylo vždy to, co je

Rokračování na str. 8

obsazitelné pro každého křesťana: modlitba, svátosti, nedělní mše svatá. Od svého dětství bohatě čerpala plody milosti ze svatého přijímání a z přistupování ke svátosti pokání. Stačí jen prolistovat podklady. Tak starý Jean Moreau vzpomíná: »Janička chodila často do kostela v klášteře Notre-Dame v Belmontu u Domrémy, někdy tam odešla, když si její rodiče mysleli, že orá nebo jinak pracuje na poli. Když zvonily zvony na mši a ona byla právě na poli, ani chvíli neváhala a šla do města, aby byla účastna mše svaté.« Farář ze sousední farnosti Dominik Lacon vzpomíná, že si »klekla, kdykoliv slyšela zvony, a zbožně odříkávala modlitbu.« Když jsem nezazvonil k večerní modlitbě, přišla zamou a dělala mi výčitky. Řekla mi, že to nebylo správné, a slíbila mi dokonce, že mi dá trochu vlny, abych zvonil k modlitbě přesně. Během svého vojenského dobrodružství vyhledávala útěchu ve svátostech tak toužebně jako žiznivý, který se po dlouhém hledání osvěžuje chladivým pramenem. »Byli jsme velice rádi, když jsme mohli být na mši svaté,« říká svým kumpánům cestou do Chinonu za budoucím králem. Johančin zpovědník, augustiniánský poustevník Jean Pasquereau, který jí byl po boku od Tours až do Orléansu, dosvědčuje: »Johanka se denně zpovídala a přijímala svaté přijímání. Když jsme přišli na nějaké místo, kde byl klášter s žebavými mnichy, prosila mě, abych se zeptal, kdy budou děti, které vyučují, přistupovat ke svatému přijímání, aby mohla přijímat s nimi, jak to často dělala. Když se zpovídala, plakala. Když opouštěla Tours a vydala se na cestu do Orléansu, prosila mě, abych ji nepouštěl a zůstal jako zpovědník po její boku.« Na její přání doprovází její oddíl skupina kněží: »Dvakrát denně, ráno a večer, dala všechny kněze svolat. Zpívali antifony

**Z filmu C. Th. Dreyera:
Umučení Johanky z Arku
(z roku 1928)**

a hymny Matce Boží a Johanka byla s nimi. Nechtěla, aby se ke kněžím připojovali vojáci, kteří nechodili ke zpovědi. Proto nahlédla, aby se vyzpovídali a mohli se účastnit společenství.« V této neobyklé situaci, mezi úkoly, tábořením a nočními případy, nevěří tato otřelá horda vojáků svým očím, když vůdce lupičů la Hire na Johančin nátlak pokleká, aby se vyzpovídál.

Hrdinka z náhody

Mladistvá Johančina léta spadají do doby, kdy se zdálo, že Francii postihne osud stát se provincií anglického království. Smlouva z Troyes (1420) sankcionovala teorii dvojmonarchie, která přiznávala dvojkorunu království Francie a Anglie nástupci Jindřicha V. z Lancasteru a Kateřině Francouzské. Ale

i na francouzské půdě jsou jejich spojenci: Vévodové Burgundska a Normandie, kteří měli pevně v rukou severní část Francie. A také většina intelektuálů, teologů, univerzitních kanovníků a mnoho biskupů, kteří se překonávali v produkci teologicko-politických teorií na odůvodnění lancasterských nároků. Již v roce 1412 nabyly tyto hegemonistické snahy rozměru skutečné dobovačné války. Anglické oddíly mezitím ovládly celou Francii. Je to začátek anglického imperialismu, který Regina Pernoudová definuje jako »předobraz moderního kolonialismu«. Když v roce 1428 Angličané obsadili Orléans v srdci Francie, nikdo nepochyboval o tom, že národ je ztracen. Ale tehdy se stal zázrak.

Ano, tehdy se Johanka, selské děvče, jež neumělo číst ani

psát, které pásalo kozy, vydala na cestu k váhajícímu Karlovi, který se svým dvorem uprchl do Chinonu. Říká, že jí posílá Bůh, aby s francouzskými oddíly osvobodila Orléans. Říká, že tento úkol obdržela od Boha hlasy, které ji zcela jednoznačně přikazují, aby osvobodila Francii a dovedla Karla do Remese, kde má být korunován v katedrále za francouzského krále, jak velí tradice. Teologové ji podrobí vyšetření, abyměli jistotu, že není šarlatán. Dominikán Guillaume Aimeri, který se ke všemu staví skepticky, ji upozorňuje na to, že Bůh, kdyby chtěl skutečně osvobodit lid Francie, nepotřeboval by na to ozbrojené muže. Ale Johančina rozhodná odpověď zní: »Musíme bojovat, aby nám Bůh mohl darovat vítězství.«

Johančina výpověď, že slyšela hlasy, stane se později před církevním soudem, který ji odsoudí k upálení na hranici, dikem jejího čarodějnictví. Ale Johančina odpověď mučitelům v této věci je obdivuhodně přesná a rozhodná: »Měla jsem třináct let, když jsem slyšela hlas, který poslal Bůh, aby mě uvedl do života; když jsem ho slyšela poprvé, měla jsem veliký strach. Bylo to v poledne, v létě, v zahradě mého otce. Den před tím jsem se postila. Hlas přišel zprava od strany kostela a často byl doprovázen světlem.« V jiné výpovědi před soudem hovoří Jana i o viděních, ve kterých se jí zjevovali svatí, které tehdejší Francie obzvláště uctívala: sv. Michael, sv. Markéta z Antiochie, sv. Kateřina Alexandrijská. Tyto mystické, a přece tak konkrétní fenomény dávaly Johance jistotu, že hlasy pocházejí od Boha. Ale Johanka nemá v sobě nic z posledle asketičky, není možno ji házet do jednoho pytle s osiřelými prorokyněmi, které tehdy táhly zemí. Nestaví se do mesiášské pózy, nechová v sobě žádnou osobní ctižádost. Když k ní přijde vizionářka Kateřina de la Roche, aby jí vyprávěla

**Z filmu C. Th. Dreyera:
Umučení Johanky z Arku**

o svých mystických vizích, radí jí Johanka, aby se »vrátila ke svému muži a dala dětem najíst«. Když jí nějaké dámy přinesly růžence, aby se jich dotkla, vysrála se jim: »Dotkněte se jich samy, je to totéž!«

Orléanský zázrak

Karel ustoupí Johančinu naléhání. V květnu 1429 osvobodí francouzské oddíly vedené za vojáka převlečenou selskou dívkou během pouhých osmi dnů Orléans. Každý, kdo při rehabilitačním procesu vypovídal k tomuto bodu, mluvil o okolnostech, které nelze pokládat za vysvětlitelné normálními skutečnostmi. Bylo to něco, co překračovalo všechny lidské možnosti, především pokud šlo o faktickou sílu francouzských oddílů. Jan II., vévoda z Alenconu, mluví za všechny: »Věřím, že město bylo dobyto spíše silou zázraku než silou zbraní... Z toho, co jsem slyšel od vojáků, vím, že všichni byli přesvědčeni: Orléans nebyl dílo lidské, ale dílo nebes.« Johanka sama si nepřipisuje nejmenší zásluhu. Vážený občan Jacques Esbahy prohlásí: »Všichni obyvatelé Orléansu říkají, že nikdy neslyšeli, že by se Johanka sama chválila, jako by to způsobila; všechno připisovala Bohu a v žádném případě nechtěla, aby ji oslavovali.«

V příběhu výsledků, kterým byla Johanka podrobena u církevních soudců, opakuje jim na jejich nátlak znovu a znovu, že nebyla ničím jiným než slabým nástrojem v Boží hře: »Bez Božího příkazu bych nemohla nic dělat. Nedělala jsem nic ze své vůle.« Blahodárné síly, které působí v časných věcech a jež vnímala Johanka v Domrémy jako každodenní zázraky života, jsou totožné s těmi, které se ukázaly jako zcela nové divy politického a vojenského druhu, které bylo možno poznat tak neočekávaně a tak evidentně, že jemu s uznáním i ten, kdo nevěří. Jako za časů

Davidových a Goliášových Johanka ví, že »musí bojovat, ale je to Bůh, kdo dává vítězství«. Když se jí soudci uštěpačně ptají, proč volba padla právě na ni, nevzdělané selské děvče, »světice časné moci«, jak ji nazval Jean Daniélou, shmula několika slovy zázrak pokory: »Bohu se zalíbilo posloužit si nástrojem prosté panny, aby porazil královu nepřátel.«

Biskupové a teologové

Péguy píše o Johance: »Musela být křesťankou, mučednicí a světicí proti Francouzům a proti křesťanům. Nalezla ne-

se často stává v dějinách svatých, vychází v prvé řadě od těch, kteří se cítí být vládci církevních institucí.

Ve skutečnosti se selská dívka z Domrémy, aniž to věděla, postavila proti mocné církevní loby (teologům, univerzitním profesorům, ctižádostivým biskupům), kteří s vypilovanými teologickými argumenty podporovali tu moc, která právě drží v ruce žezlo. »Pod ideologickou přestavbou dvojmonarchie se vyklubal systém, jako by se univerzita měla pokládat za opravdovou strážkyni a „klíč křesťanství“, takže by se mohla cítit

a teolog z Beauvais, dřívější rektor francouzské univerzity, který získal biskupský úřad jen díky svým dobrým vztahům k burgundskému vévodovi.

V procesních podkladech se zračí celá propast mezi ideologií křesťanské teologie těchto samozvaných »pochodní církve« a prostou vírou Johanky, které na to, aby došla k jádru všech darů a milostí, postačí křest (»...já jsem dobrá křesťanka a pokřtěná, jak se sluší«) a prostá každodenní gesta: nedělní mše, ranní a večerní modlitba, zpověď a eucharistie. Na »chyták« inkvizitora, jaký je rozdíl mezi bojující a triumfující církví, odpovídá zcela s přehledem: »Jelikož celá církev je Boží, rozdíl nemůže být tak důležitý.« Když se jí snaží usvědčit z neposlušnosti vůči církvi a ptají se jí, není-li důležité prokazovat poslušnost papeži, kardinálům a biskupům, odpovídá Johanka: »Ano, ale nejdříve Bohu.« Jean Beaupere, jeden z biskupů univerzity, který uvede na koncil v Bazileji skupinu akademiků, jež chtějí papeže zbavit svěprávnosti, položí Johance otázku, zda si myslí, že je ve stavu milosti. »Jestliže jsem, kéž mi ji Bůh uchrání; jestliže nejsem, kéž mě Bůh do ní uvede, protože bych raději chtěla zemřít než nebyt v Boží lásce,« zněla její odpověď. Také aby byla vyzbrojena proti výpadům a intrikám »učených lišek« (Bernanos), prosí o Boží pomoc. Její prostá modlitba je zaznamenána v aktech: »Milý Bože, ve jménu svatého umučení tě prosím, jestliže mě miluješ, pověz mi, co mám odpovídat těmto mužům církve.« Regina Pernoudová o tom soudí: »Jsou to slova bolestné důvěry. Vyjadřují všechno, co přesně v tomto okamžiku potřebuje. To je vše. Je to modlitba křesťana, který ví, že každá milost je milostí přítomného okamžiku.«

30giomi 2/2000

Překlad -lš-

věrnost zakořeněnou v srdci Francie, v srdci samotného křesťanství.«

Když Johanka v blízkosti Compiègne padla do rukou burgundských vojáků a byla předána anglickým okupantům, žádá pařížská univerzita, aby byla odsouzena jako kacíř. Mučednictví, odsouzení k smrti na hranici na základě dovinění z kacířství jí uložil církevní soud. Nenávist vůči vyvolené selské dívce, jak

oprávněna sesadit římského papeže, kterého se chtěly zbavit hned dva bouřlivé koncily – v Bazileji a v Kostnici.« (Pernoudová) Mučitelé Johanky jednají bez výjimky jako představitelé tohoto kulturního superprimátu. (Johančina prosba, aby její případ byl předložen Svatému stolci, padla jako hrách na stěnu.) Oním *deus ex machina* celého procesu, celé této frašky, je Pierre Cauchon, biskup

Bolestná láska – milující bolest

K lásce patří utrpení. Láska dělá člověka zranitelným. Jistě většina z nás již udělala tu zkušenost, které nám dovoluje říct: Ano, je to tak.

Někdo by ale mohl namítnout, že láska je přece něco pozitivního, po čem touží každý člověk. Poněvadž konec konců každý člověk chce »milovat a být milován«. To je správné. My lidé se vzpíráme bolesti a utrpení. Toužíme po radosti. A skutečně také jsme Bohem stvořeni pro radost a pro štěstí. Poslední cíl našeho života spočívá v tom, že budeme zcela u Boha. A to znamená radost a blaženost.

My lidé můžeme mít někdy zážitky a prožít zkušenosti, které nutí zvolat: »Ó okamžiku, zastav se, jsi tak krásný!« Z takových »zkušeností blaženého štěstí« můžeme být dlouho dojati. Dávají nám radost do života, sílu a odvahu k podnikání a poskytují nám schopnost překonávat těžkosti a problémy. Zážitky štěstí, především když vyplývají z osobních vztahů a lásky, jsou pramenem, ze kterého čerpáme a můžeme obšťastnit i druhé. I náš osobní vztah k Bohu se může stát takovým pramenem.

Ale v životě nemáme pouze šťastné zážitky. Je mnoho situací a událostí, které nám připravují bolest a utrpení. Utrpení patří k lidskému životu stejně jako radost. Z dlouhodobého hlediska není lidského života bez utrpení, bez bolesti. Život zcela zbavený utrpení je pro nás lidi zde na zemi nemožný. Tuto zkušenost mají všichni lidé, bez ohledu na to, ke kterému náboženství, rase nebo národu přísluší.

Další základní lidskou zkušeností je láska. Láska je »všedobírající« globální síla, která člověka posiluje a okřídluje a sjednocuje lidskou rodinu. Pojem »láska« označuje nejdůležitější druh mezilidského vzta-

hu. Vážít si druhé osoby a bezvýhradně doát o její blaho jsou rozhodující znaky. Každý člověk touží po lásce.

Když se podíváme na duchovní a lidské hodnoty v rozličných oblastech světa, můžeme konstatovat, že láska zaujímá vysoké postavení. Osobní láska je základní silou lidského života, je to důležitý rozlišující znak lidské existence. Myslet a milovat jsou schopnosti, které určují lidskou bytost jako takovou.

Zdánlivý protiklad

Milovat a být milován je pro nás lidi vysoký cíl. Je to něco, o co usilujeme a po čem toužíme. Před bolestí a utrpením však máme strach a pokoušíme se udělat všechno, abychom se utrpení vyhnuli nebo je překonali. Proti tomu nelze nic namítat, protože Bůh nás lidi nestvořil pro utrpení, ale pro radost. Zkušenost nás však učí, že nemůžeme utrpení ze svého života zcela odstranit. K lidské existenci patří utrpení a ať už v té či oné formě tělesného nebo duševního utrpení člověka v životě potkává.

Láska je něco, co nám připravuje radost. Láska se může stát tak intenzivní, že se stává předchutí nebeské radosti. Zde na zemi však platí: k lásce patří utrpení.

V prvním okamžiku může toto konstatování znít jako něco rozčarujícího nebo odbizujícího. Jak mohou dva tak rozdílné stavy člověka patřit k sobě? Když se však zamyslíme nad lidmi, kteří se milují, a využijeme k tomu své vlastní zkušenosti, stane se nám tento vztah mezi láskou a utrpením docela pochopitelným.

Láska není jen okamžitý pocit, náhle propukající sympatie pro druhého, která zase zmizí jako bublina. Láska je trvalý vztah dvou lidí, kteří vstupují do trvalé vzájemné přízně. Tato pří-

zeň nemizí, ani když odhalíme hranice, slabosti a chyby toho druhého. Neboť žádný člověk není dokonalý. Jen Bůh je svatý a absolutně bezchybný.

Životní vztah, který má mít stálé trvání, vyžaduje nevyhnutelný předpoklad, že jeden druhého přijímá, že jej »bere«, a to jak s jeho silnými stránkami, přednostmi a příjemnými vlastnostmi, tak i s jeho slabostmi, nedostatky a zranitelnostmi.

Zde už je zřejmé, jak do hry vstupuje moment utrpení. Chci-li druhého přijímat v jeho odlišnosti, pak musím přemáhat sám sebe, »zříkat« se sebe. A to může být bolestná a plně utrpení. Můžeme říct: Člověk je životaschopný, jestliže je ochoten a připraven pro milovaného i trpět. Láska a bolest nejsou vůbec identické, ale právě lidské prožitky. Láska je spojena také s utrpením.

Utrpení lásky

Bolest, kterou kvůli lásce vědomě beru na sebe, je ovšem zvláštní bolest. Každá bolest bolí, není to nic příjemného. Láska však dává sílu a působí určitou lehkost při snášení bolesti. Čím vyšší je stupeň lásky, tím schopnější je člověk pro milovaného vzít na sebe nepříjemnosti a utrpení.

Je obdivuhodné, co jsou milující lidé schopni navzájem snést. Láska může probudit energii, která uschopňuje člověka k nejvyšším výkonům. Tak např. může určitá osoba, která pečuje o nemocného nebo postiženého člověka, na dlouhou dobu omezit svůj spánek na minimum, i když to má své hranice. Někdy jsou takové hrdinské skutky lásky zjevné i jiným lidem, většinou však zůstávají skryty. Snad mají čtenáři těchto řádků takové nebo podobné zkušenosti.

Anebo když se podíváme na zamilované lidi. Jaké nepříjemnosti, obtíže a náhaly zamilo-

vaný podstoupí, aby se osobně setkal s milovaným. Celé jeho snažení a toužení je zaměřeno na milovanou osobu. Nenaplnění této tužby může mít za následek hluboký prožitek bolesti, takže celý zdravotní stav člověka je narušen. Krásný příklad můžeme najít v Písni písní ve Starém zákoně, kde zamilovaný říká: »Jsem nemocný láskou« (Pís 2,5; 5,8).

Příznačné pro »utrpení lásky« je, že bolest a radost na sebe vzájemně působí. Prožívání bolesti je nesenou skrytou radostí a radost z prožitého štěstí je zastíněna rozloučením nebo jejím koncem. Můžeme říct: bolest a radost se prostupují a stávají se jednotou, takže není možno odlišit ani bolest od radosti, ani radost od bolesti.

Předpokladem mezilidských vztahů lásky je, že přijímám toho druhého bezvýhradně v jeho odlišnosti i s jeho nedokonalostmi a nečinnostmi. Na druhé straně se musím snažit pracovat na vlastních chybách a nedokonalostech a snažit se je překonat. Jestliže o to vážně usilujeme, můžeme konstatovat, že to vůbec není jednoduché a připravuje nám to bolest a utrpení.

Ve stadiu zamilovanosti se taková utrpení neprojevují, protože převládá blaženost z toho druhého a zkušenost »totální harmonie«. V manželství prožívají některé páry teprve po letech společného života odlišnost toho druhého. Pak se ovšem musí osvědčit skutečná, pravá láska. Partneři nesmějí požadovat, aby ten druhý byl takový, jakého bych si jej přál, nýbrž musí jej přijímat takového, jaký je, a na druhé straně každý z partnerů se musí poctivě snažit, aby ovládl své slabosti a chyby, především ty, které se pro druhého staly problémem. V tomto stadiu upadají některá manželství do krize. Když se taková krize společně překoná, zazáří láska v novém, jasnějším rochu.

Víra jako vztah lásky

Pro křesťana je podstatné, aby následoval Krista. Víra není pouze rozumové uznání pravdivosti výroků a obsahů Bible. Křesťanská víra – ve své hlubinné dimenzi – je osobní vztah ke Kristu. Proto platí pro naše prožívání víry podobné zásady, jaké nacházíme v mezilidských vztazích. My lidé máme schopnost vstupovat do přímého osobního vztahu k Bohu Stvořiteli, Vykupiteli, Posvětiteli. Zde na zemi je to však možné pouze skrze závoj víry.

Vždy byli lidé, a jsou i dnes, kteří si vytvořili svůj vztah k Bohu jako k nejdůležitějšímu cíli svého života. Takové lidi nazýváme »mystikové«. Patří

k nim sv. Pavel od Kříže, zakladatel řeholní společnosti pasionistů. Intenzivní vytrvalou modlitbou a sebedějícími skutky bliženské lásky se stal otevřeným pro milost svobodného sebesedlování Boha lidem. Milost jej uschopnila žít v intenzivním vztahu víry a lásky k Bohu.

Zvláštní charisma, které mu Bůh daroval, spočívalo v tom, že viděl v Ježíšově utrpení především Boží lásku k lidem. Vyžíval proto každé příležitosti k tomu, aby lidi vybízel k rozjímavé modlitbě o třpícím Pánu. Rozjímání o utrpení je nejlepší cesta, jak proniknout do tajemství Boží lásky. Protože Ježíšovo utrpení je »zázrak zázraků lásky Boží k člověku«, jak sám často říká a píše.

Ustavičným intenzivním rozjímáním o třpícím Pánu pronikl Pavel od Kříže do tajemství trojjediného Boha, které ve své neproniknutelné hloubce je láska. Umí o tom hovořit mysticky hlubokými slovy. V jednom dopisu jedné řádové sestře, kterou dlouhá léta duchovně vedl a s níž byl i lidsky velice svázán, píše mezi jiným: »Nuže dobře, má milá dcero, jak se Vám tedy daří? Vaše srdce by se chtělo povznést k veliké výšce a odletět odsud, není-liž pravda? Musíme mít však trpělivost a čekat, až Vám k tomu dá božský Ženich povolení. O sestře Anděle Rose slyším, že je nemocná a má vysokou horečku. Víte velmi dobře, že ještě nemáte dovolení opustit své pozem-

ské tělo a odejít do nebeské vlasti, protože ubohý otec Pavel by chtěl přijít, aby Vám dal požehnání na cestu.« – Pak pokračuje: »Láska je sjednocující síla. Dovoluje nám, aby se utrpení milovaného Boha stalo naším vlastním... Čeň, který se dere až do morku kostí, proměňuje třpícího v milujícího. Když se ve vysoké míře směřují láska s bolestí a bolest s láskou, vzniká jednota lásky a bolesti takové síly, že nejsme schopni odlišit lásku od bolesti a bolest od lásky. A to o témíry, že milující duše se raduje ze své bolesti a ve své bolestivé lásce slaví svátek.« (Dopisy II, 440, sestře Coltribě Gertnudě Gandolphi Toscanelle z 10. července 1743)

FF. –LS-

Viřem Hünermann – četba na pokračování

I dnes se platí krví – III.

OTEC UMÍRÁ

Když se vrátil Luigi Goretti příštího večera z pole, musel se pevně držet veřejí, jak se náhle zapotácel. Jeho tep zrychlovala horečka, zatímco ho po celém těle roztrásala zima a za chvíli nato zase polévalo horko.

Poděšená paní Assunta uložila svého muže do postele. Uvařila mu horký čaj, který mu však už ani nemohla dát pít, protože ztratil vědomí.

„Přiveď honem starého ovčáka Petra,“ poručila matka své nejstarší dcerce, která se k ní tulila plna úzkosti. Marietta jen přikývla a běžela pak k dosti vzdálenému dvorci, kde býval pastýř, který se vyznal v léčení nemocí. Čekala na něho tak dlouho, až ho mohla přivést k nemocnému.

„No ja,“ kýval hlavou starý Petr, muž se sněhobílými vlasy a modravými očima, které se jaksi nehodily k tomu zvrásnělému a počasím vylouhovanému obličejí, „to je bažinná horečka, paní Assunto, malárie ji nazývají lékaři. Způsobují ji knáři z močálu. Toto je opravdu dábelický močál.

Všichni na to v Conce onemocní a také zemrou. Bažina nás všechny zahubí.“

„Ale tatínek přece nezemře!“ koktalo děvče s patrnými stopami utrpení ve tváři.

„Kdo to může vědět,“ odpověděl s povzdechem pastýř. „Luigi Goretti je ještě v nejlepších letech, ale mně se zdá, že těžká práce strávila příliš mnoho jeho sil. Prožili jste mnoho bídy, že?“ tázavě vzhledl k Assuntě. „Ne, není třeba odpovídat! Bezdůvodně neprijde žádný až sem na samý kraj bažin.“

„Ale co si mám počít?“ spínala žena upracované ruce, „řekněte mi, Petře, o nějakém léku.“

„No bodejt,“ zamyslel se staršík, „vař mu vemut se šalvějí, aby se vypotil. Pak je dobrý černý bez a řebříček, protože stahují z krve jed, no a nakonec se musíte moc modlit, protože zde musí sám Bůh pomoci. Lidé při malárii mnoho nezmohou.“

Přepečlivě byly vyplněny pastýřovy rady. Marietta nasbírala byliny, z nichž matka připravila čaj, a opravdu se po

dvou dnech ukázalo podstatné zlepšení. Třetího dne byl Luigi skoro bez horeček.

„Zdá se, že to nejhorší vydržel,“ řekla paní Assunta, když se jednou ovčák přišel zase podívat na svého pacienta. „Ba, ba, jen aby nepřišlo nic dalšího!“ vzdechl pastýř.

Pak přistoupil k loži nemocného a vzal sedláka za ruku. „No jo, zdá se, že to nejhorší je pryč,“ mumlal, když mu zkoumal tep.

„Bude to dlouho trvat, než se uzdravím,“ řekl nemocný ještě pořádkem slabým hlasem, „mám toho tolik dohánět a Serenelliové nesmí říkat...“

„Ale co,“ přenušil ho Petr, „to se všechno spraví. S tím si nečekej žádné starosti. Chceš-li si dát poradit, pak odejdi z těchto bažin. Jsi příliš náchylný k horečkám. Je mi opravdu líto tvé ženy a tvých dětí. Ti všichni nejsou stvoření pro močály.“

„Toto je už třetí propachtované hospodářství, na němž pracuji,“ povzdechl si Goretti. „Víte sám, jaké to má konce, když se musí pánovi odevzdat polovina úrody. To si pak člověk může ruce sedřít až na kosti, a přece nevychází z dluhů.

A tu náš pan hrabě Attilio Mazzoleni žádá sice také pěkný nájem, ale přece jen ne celou polovinu. Proto jsem přišel až sem na kraj bažin, protože nechci nechat své děti hladovět. Dá-li Bůh, bude dobrá úroda.

Po několika letech, doufám, budu mít tolik, že si budu moci pronajmout hospodářství ve svém domově, v marce anconské. Když vane dobrý vítr od Adrie a z Apenin a když nepadá z hor příliš mnoho mlh a bouří, sklízí tam člověk plody své práce. Ani nevíte, Petře, jak strašně toužím po domově.“ – „Opatruj vás Pán Bůh,“ loučil se stařík, který viděl, jak mluvení nemocného namáhá. „Ráno přijdu zase.“

Když však druhého dne stál u lůžka nemocného, nemohl zastřít své zčesání. Luigi Goretti byl zmítán opět těžkou horečkou, a když ho pastýř trochu odkryl, spatřil na jeho prsou malé rudé skvrny, jasná znamení nové, těžké nákazy.

„Nemohu vám zatajovat, že s vaším mužem je velmi zle,“ řekl paní Assuntě, jež stála celá ztřápená u lůžka svého manžela: „Má tyfus.“

Pokračování na str. 12

„A co mu může pomoci?“ prodralo se chvějivě přes rty bezradné ženy.

„Už jen milý Pán Bůh,“ odpověděl ovčák.

„A žádné byliny?“

„Dobrý je kozlíček, řebříček šalvěj a přeslička také,“ odříkával sklesle stařík: „A když ho budete ošetřovat, musíte žvýkat jalovcové bobulky, abyste se nenakazila. Ostatně nepouštějte k němu žádné z dětí, aby to také ony nedostaly.“

„Já zůstanu u tatínka,“ prohlásila Marietta odhodlaně. „Ubohé dítě,“ povzdechl pastýř a jeho oči dostaly zvláštní výraz, jako by viděly do dálky. „Také blízko tebe už je močál. Jdi odtud pryč, jak rychle jen můžeš.“

Marietta by jistě odpověděla úsměvem tomuto škarohlídkovi, kdyby s tatínkem nebylo tak zle, ale znovu ho ujistila, že se bude s maminkou střídat při ošetřování.

„Zda pošlete pro doktora, to je vaše věc,“ navázal pastýř znovu hovor, „v každém případě však zavolejte kněze.“

Tentýž den přijal Luigi Goretta svátost umírajících. Jeden ze sousedů, pachtýř Mario Cimarelli, přivezl z Nettuna lékaře i kněze. Doktor jenom povážlivě kýval hlavou, když zjistil stav nemocného, předepsal nějaké léky, které měly sice učená jména, ale nepomohly víc než Petrovy byliny. Farář don Signori naplnil útěchou duši chorého, když mu uděloval svátost umírajících.

Luigi přijal Tělo Páně s vroucí zbožností, odevzdán do vůle Boží přihlížel udílení sv. parazání a modlil se s knězem děkovně modlitby. „Bude to pro vás těžké, kdybyste musel opustit tento svět?“ ptal se farář už téměř na odchodu.

„Ó ne,“ odvětil nemocný se slabým úsměvem na rtech. „Pro mne měl život jen práci, bídu a odříkání. Kdo nese těžký náklad, ten je rád, když jej může ze svých ramen shodit. Ale kvů-

li dětem to bude pro mne těžké loučení. Beru s sebou na věčnost velkou úzkost, že by je močál mohl také zahubit, jak zabil mne.“

„Ale vždyť jste ještě mladý“ těšil ho kněz, neztrácejte naději na uzdravení. Avšak chorý potřásl zápmě hlavou a řekl:

„Ne, ne, cítím, že se blíží konec... Bože, chraň mou Assuntu a děti!“ Pak zavřel oči a neslyšel ani pozdrav duchovního otce, když se s ním loučil.

Terezie Cimarelli a ještě několik sousedek se nabízelo, že budou bdít u nemocného, ale paní Assunta to nepřipustila. Jen od Marietty se občas nechala na několik hodin zastoupit, když už ji únava přemáhala. To pak dítě sedělo u tatínkovy postele, bez bázně drželo jeho horečnatou ruku ve své chladivé pravici a nespouštělo z něho pohled. Pomalu a tiše říkalo slova nřžence v plné důvěře, že Spasitel přece ještě může učinit zázrak na přímluvu své Matky.

Nemocný už téměř nepoznával svou dcerku; čas od času, když horkost trochu opadla, díval se na ni s rozšířenými očima a jen stěží rozuměla, jak šeptal: „Jdi odtud pryč! Všichni jděte pryč! Jinak vás močál zabije... Marietto, slyšíš? Ty zvlášť musíš jít pryč... Chraň se před močálem!... Střez se Alessandra Serenelliho!“

„Tatínku, to z tebe mluví horečka,“ kroutilo děvče hlavou: „Jak by mi mohl Alessandro ublížit, když je ke mně tak dobrý?“

Nemocný místo odpovědi jen zasténal. Pak ještě mumlal nějaká nesrozumitelná slova a upadl opět do těžkých fantazií. Ve svých snech byl zase doma v krásném Corinaldu na modravé Adrii. Slyšel šumět moře a vanout vítr z vrcholků Apenin. A hory ho vábily celou svou náherou, tisíci tajemných hlasů ho volaly. Viděl se zase, jak stoupá po stmých rozeklaných stezkách, jak šplhá ze skály na skálu, aby natrhal pár vzácných horských květů, jak

to dělal ještě jakomalý, bosý chlapec, aby udělal mamince radost nebo aby ozdobil obrázek Madony.

„Vidíš ten kvítek, Marietto?“ vydechl ve svých snech, zatímco se na jeho ztrýzněné tváři rozprostřel jakýsi klid: „Krásný kvítek... Marietto... jsem přinesl z hor, vidíš? Spadl jako stříbrná hvězda z nebe a rozkvetl tam na vrcholcích ve sněhu... vidíš jej, Marietto?“ Znovu se změnil výraz jeho obličeje, jako by ho zachvátila prudká a velká úzkost: „Já jsem ten květ zanesl do bažin, Marietto... krásnou hvězdu do smrtícího močálu, mé dítě... ach, ach, teď leží bělavý květ na zemi roztrhaný, rozdupaný, potřísněný bahnem, Marietto!“ Nemocný otevřel náhle oči, ustrnul se díval na svou dcerku a mátožným pohybem uchopil její ruku: „Ma... ri...etto!“

„Tys měl sen, tatínku,“ těšilo ho děvče, „nikdo ti ten květ nebere.“

S těžkým povzdechem se zvrátil do polštáře a zase zavřel oči.

Ranní hodiny obyčejně zmírnilly horečku. Nemocný poznával pak své okolí a svěřoval se své ženě se vším, co sužovalo jeho srdce.

„Odejdi s dětmi do Corinalda, Assunto,“ opakoval stále naléhavěji, „mám tak hrozný strach, že to ani neumím vypovědět. Slib mi, že odtud odejete.“

„Bude-li dobrá úroda, bude to možné, pak to udělám,“ odpověděla žena, jejíž obličej byl celý bledý od mnoha probdělých hodin.

„Slibuješ mi to?“ naléhal Luigi ještě jednou. „Ano, slibuji,“ přikývla žena.

„Teď budeš muset dělat za dva,“ pokračoval po chvíli nemocný v rozhovoru, „ubohá Assunto, musíš být našim dětem otcem i matkou.“

„Nedělej si starosti, Luigi,“ odvětila žena, „dobrý Bůh nás neopustí.“

„Ano, dobrý Bůh,“ vydechl těžce Luigi.

Ráno osmého dne své nemoci dal zavolat děti ke svému lůžku a jednomu po druhém pozhledoval, když si všichni před něho klekli. Když položil plačící Mariette svou ruku na hnědou kučeravou hlavu, chvíli spočinul a jeho pohled zaletěl kamsi do dálky.

„Dobrý Bůh tě vždycky chraň, mé dítě,“ řekl konečně, „tuším, že ty budeš první, která mne bude následovat.“ Angelovi pak říkal: „Tebe nám Bůh daroval, když nám Luigiho, naše první dítě, vzal z kolébky. Proto jsi dostal u svatého křtu jméno Angelo, to znamená anděl. Ochraňuj maminku, Angelo, a dávej pozor na Mariettu, jakobys byl její anděl.“

„Ano, tatínku,“ koktal chlapec udivený tím, že umírající jmenoval právě Mariettu.

„A všichni poslouvejte maminku a mějte ji rádi,“ dodal Goretta po malé chvíli. „Budu se dívat s nebe, zda jste na maminku hodní. Teď však už jděte, jsem hrozně unaven.“

Opoledne se dostavila prudká horečka. Lékař, kterého ve velké úzkosti ještě jednou přivezli, konstatoval, že se ke všemu ještě přidružil zápal mozkových blan. Už se nedalo v nic doufat, leda že nemocný bude brzy vysvobozen ze svého trápení.

Assunta se téměř nevzdávala od lůžka nemocného. Marietta ji zastupovala v kuchyni, starala se o děti, poklízela dobytek, ačkoliv jí bylo u srdce hrozně těžko. Přitom se bez ustání modlila k dobrému Bohu a všem svatým o zázrak. Na dvoře, kde jindy bývalo tolik ruchu, bylo ticho. I ti nejmenší cupitali kolem tatínkovy světnice po špičkách a tlumili své hlásky do slabého šeptání.

Pokračování příště

Oprava: Prosíme čtenáře, aby si opravili chybný údaj v datu narození Marie Grettii ve Světle č. 27/2000. Správné datum je 16. října 1890

Mariánský papež bude blahorečen

Jak bylo v Římě na jaře oznámeno, bude 3. září blahorečen papež Pius IX., který se významně zapsal do dějin Církve tím, že r. 1854 vyhlásil dogma o neposkvněném početí Panny Marie. Jeho pravdivost potvrdila o čtyři roky později sama Matka Boží svým zjevením v Lourdech, kde se Bernardetě Soubirousové sama představila slovy: „Já jsem Neposkvněné početí.“

Kdo byl tento papež, který se stal ve své době předmětem ostré nenávisti liberálů, zednářů, marxistů, ale také vnitrocírkevních neortodoxních teologů? Dodnes existuje o něm „černá legenda“, která jej líčí jako úhlavního nepřitele pokroku, demokracie, svobody a lidských práv. Prý bezohledně pronásledoval svobodomyšlné teology, byl posedlým mocí, a proto vyhlásil dogma o papežské neomylnosti, fanaticky lpěl na Církvním státu proti vůli jeho obyvatel takovou měrou, že hnal lidi do nesmyslné a předem prohrané války proti vojskům sjednocené Itálie...

Pius IX. pocházel z italského šlechtického rodu Mastai-Ferretti, který byl znám svou zbožností, dobročinností a podporou každého ušlechtilého díla. Narodil se r. 1792, jmenoval se Giovanni. Původně neuvažoval o kněžské dráze, chtěl být vojákem. V šestnácti letech se však u něho projevil záchvaty epilepsie, obrátil se tedy o pomoc k Matce Boží v Loretě a k sv. Filomeně. Uzdravil se, záchvaty se už víckrát neobjevily. Věščnost k P. Marii v něm probudila kněžské povolání, r. 1819 byl vysvěcen. Svou kněžskou dráhu zahájil docela nenápadně jako duchovní správce jednoho římského sirotčince. Tam prokázal své vynikající organizační kvality, takže byl povolán do diplomatických služeb papežské kurie. Ve svých 35 letech se stal arcibis-

kupem ve Spoletu, ve 48 letech kardinálem. Po smrti papeže Řehoře XVI. r. 1846 jej kardinálové na konkláve zvolili papežem, přijal jméno Pius IX.

Italové přijali jeho volbu s nadšením. Kardinál Mastai-Ferretti měl pověst příznivce sjednocovacích snah, Apeninský poloostrov byl rozdroben už dlouhá staletí na množství drobných států a státečků, jedním z nich byl také Církvním stát s hlavním městem Římem. Pius IX. hned po svém zvolení provedl v Církvním státě některé reformy, jimiž vyšel vstříc oprávněným dobovým požadavkům. Uvolnil cenzuru tisku, ustanovil, že politickou správu Církvních států mají vést laici, a nikoli duchovní, uzákonil svobodu shromažďování, projevu a kritiky, zahájil modernizaci země výstavbou železnice a plynového osvětlení. To se setkalo s úžasným hlasem v celé Itálii. I zarytí liberálové a odpůrci Církve požadovali, aby se Pius IX. stal panovníkem sjednocené Itálie. K papežově popularitě přispěly značnou měrou i jeho osobní vlastnosti. Vynikal laskavostí a citlivým jednáním s lidmi, úžasnou dobročinností, sociálním cítěním a prostým životem. Všechno, co přesahovalo jeho skromné osobní potřeby, rozdával chudým.

Dnes hosana, zítra ukřižuj! To se naplnilo na pontifikátu Pia IX. Hlavní překážkou sjednocení Itálie bylo totiž habsburské Rakousko, které drželo alpské provincie a některá města a neměnilo se jich vzdát. Italští liberálové požadovali po Piu IX., aby vyhlásil jménem jednotné Itálie Rakousku válku. To papež odmítl s odůvodněním, že tato válka by byla útočnou, a nikoli obrannou a tu katolická morálka nepřipouští. Byl ochoten vyjednávat jako prostředník, ale ne zahájit ozbrojený útok. Hned ho prohlásili za zářícího Itálie a agenta Rakouska. V Římě r. 1848 svobod-

ný zednář Giuseppe Mazzini povolal proti papeži povstání, vyhlásil tzv. Římskou republiku a začal nevybíravě pronásledovat klérus. Došlo k mnoha popravám kněží a řeholníků. Vzorem Mazzinimu byli jakobíni za Velké francouzské revoluce. Obětí Mazziniho teroru se stal i předseda vlády Církvním státu a osobní přítel Pia IX. hrabě de Rossi. Papež sám si zachránil život útekem na venkov. Teprve vojenská intervence Rakouska umožnila porážku Mazziniho a návrat Pia IX. zpět do Říma.

Tato trpká zkušenost odhalila papeži pravou tvář liberalismu. Pius IX. se stal od té doby důsledným odpůrcem liberalismu jakožto filozofického a politického systému. Vystoupil nekompromisně proti těm kněžím a teologům, kteří usilovali o smíření liberalismu s katolicismem, požadoval bezpodmínečné podrobení se autoritě učitelského úřadu. Rakušan Günther Lamennais, který odpadl od Církve a stal se zatpklým nepřitelem Pia IX. Málokterý papež v 19. století si tak jasně uvědomoval nebezpečí a ohrožení, vyplývající z ideálů Velké francouzské revoluce, jako právě Pius IX. Pochopil, že osvícenské bezbožectví 18. století navzdory svým libivým heslům o svobodě člověka a jeho právech vede ve skutečnosti ke krvavému pronásledování a k nelidské tyranii. Na tyto ideje pak navazuje Hegelův německý nacionalismus, Marxův socialismus a komunismus aj.

To všechno Pius IX. odsoudil ve svém „Syllabu“ čili „Soupisu bludů nové doby“ r. 1864. Vypočetl 80 těchto nebezpečných myšlů. Syllabus Pia IX. tvoří základ „černé legendy“ tohoto papeže. Jsou tam věty, které dnešního přesvědčeného demokrata pobuňují. Papež zde píše, že „římský pontifex se nikdy nemůže smířit s demokracií, svobodu

a pokrokem“, rovněž tak odmítá tehdy aktuální požadavek svobody svědomí a náboženské svobody. Znamená to, že Pius IX. chtěl inkvizici, násilnou rekatolizaci s upalováním kacířů a že odmítal přiznat občanům právo na vyjádření vlastního názoru v politické rovině? Proti tomu mluví konkrétní praxe tohoto papeže, který tyto svobody občanům Církvním státu dal a nikdy je nevzal zpět, ani po krvavé zkušenosti s Mazziniho diktaturou. Pojmy „demokracie, náboženská svoboda...“ apod. měly totiž v 19. století poněkud jiný význam než dnes. Jejich hlasatelé se netajili, že pod nimi rozumí bezbřehou myšlenkovou anarchii, relativismus náboženské, filozofické i morální pravdy, sobeckou lhostejnost k osudům člověka, zejména v sociální rovině (kapitalismus), a likvidaci katolické církve i těmi nejkrutějšími prostředky, neboť ona je údajným hlavním nepřitelem těchto „svobod“.

Takto vysvětlil smysl Syllabu z pověření papežova pařížský světící biskup Dupanloup. V Syllabu Pia IX. se také poprvé objevuje oficiální odsouzení marxistického socialismu a komunismu. Jak prorocká byla tato papežova slova, dokázala sedm let nato stoletní krvavá diktatura Pařížské komuny. Ve druhé polovině 19. století se zejména v Německu ozývaly mezi katolíky požadavky poplatné liberálnímu duchu: Popíraly se některé zázraky Kristovy, odmítala se autorita v Církvi, biskupská apoštolská poslušnost měla být nahrazena přímou volbou, volalo se po zrušení celibátu atd. V souvislosti s tím se také odmítal božský původ papežství

Rokračování na str. 14

a neomylnost Petrova nástupce ve věcech víry a mravů, definovaná nejvýstižněji Tridentským koncilem. Tyto hlasy zaznívaly nejbojovněji na samozvaných „divokých“ synodách. Tomu se rozhodl Pius IX. čelit svoláním Prvního vatikánského koncilu r. 1869–1870, na němž bylo vyhlášeno dogma o neomylnosti papeže ve věci víry a mravů. Koncil měl ještě na programu projednání vztahu biskupů k papeži, k tomu však nedošlo, protože byl rozeháněn vojskem Garibaldiho, který jménem savojského královského rodu obsadil Řím. Itálie se stala jednotným královstvím, Církevní stát přestal existovat. Papež bránil nezávislou existenci Církevního státu, jak mohl. Ne však vojensky, jakmu jistí Církví nepřátelští historikové později připisují. Nikdy oficiálně nevedl válku proti králi Viktoru Emmanuovi, souhlasil pouze se vznikem dobrovolnických gard a přijal nabízenou pomoc Rakouska a také Francie, jejíž císař Napoleon III. ukazoval Církví přívětivou tvář. Konec však nastal, když se to oběma velmocem přestalo politicky vyplácet, proto Církevní stát bez okolků dobořovaly. To ale nebyl ještě konec utrpení Pia IX. Část katolíků, hlavně německých a švýcarských, odmítla dogma o papežské neomylnosti a vyhlásila tzv. starokatolickou církev. Článek víry o papežově neomylnosti ve věcech víry a mravů se stal zámkou k pronásledování Církev v Německu, ve Francii, v Itálii a do jisté míry také v Rakousku-Uhersku. Německý kancléř Bismarck a francouzský premiér Gambetta nazvali tuto perzekuci, při níž došlo ke zrušení většiny klášterů a uvěznění celé řady biskupů a kněží, „kulturimbojem“. V této pro Církev těžké situaci papež Pius IX., důvěřující vždycky Boží ochraně a pomoci P. Marie, o níž závazně prohlásil, že byla počata bez poskvrny prvotního hříchu, umírá r. 1878 jako „vatikánský vězeň“, postrá-

dající nadstátní suverenitu, která náležela téměř všem jeho předchůdcům. Pravou charakteristiku tohoto papeže snad nejlépe ukáže konkrétní příklad. V Rusku car Mikuláš I. zakázal řeckokatolickou církev a nařídil zrušit její kláštery. Vojáci si někde počínali surově, řeholnicím uřezávali nosy a uši. Některým takto postiženým řeholnicím se podařilo utéct do Říma, kde Pius IX. osobně všechno vypověděly. Krátce nato car Mikuláš I. přijel do Říma na oficiální návštěvu. Papež k tomu pozval zmrzačené sestry a ukryl je za závěsem v jedné síni. Při jednání s carem vzpomněl na toto kruté nakládání vojáků s řeholnicemi. Mikuláš to kategoricky popřel. V tom momentě Pius IX. dal pokyn k odhnutí závěsu, za nímž stály sestry jako přímé svědkyně těchto hrůz. Hned bylo po audienci. Car se urazil a beze slova rozloučení odjel, vznikl z toho diplomatický skandál. Tak „nediplomaticky“ dovedl papež, jenž původně právě diplomacií vděčil za svůj vzestup. Který dnešní státník západního světa má odvahu jednat stejným způsobem s čínskými, severokorejskými nebo saúdskoarabskými vůdci, kteří hrubě porušují lidská práva a krutě pronásledují křesťany? Kdo by na to čekal, čeká marně. Obchod, peníze, světovláda a moc jsou pro ně absolutní prioritou, jíž obětují i osudy trpících pod knutou krvavých diktatur. Tím spíše je třeba děkovat Svatému otci Janu Pavlu II., že vyzvedá na oltář muže, jednoho ze svých předchůdců, který měl odvahu jednat podle jiných priorit: těch, jež požaduje Kristovo evangelium. Zásadovost a nekompromisnost Pia IX. tam, kde se jednalo o pravdy víry a morálky, o spravedlnost a zastání se pronásledovaných, jsou hodnotami, které se dnes příliš „nenosí“. Nový blahoslavený – papež Pius IX. – nám je bude trvale připomínat.

Radomír Malý

Nemůžeme si hrát na Boha

Indiánka procitla po 16 letech z komatu – silný argument proti eutanazii

Profesor William Lazareth, kdysi luteránský biskup města New York a jeden ze světově renomovaných učitelů systematické teologie, netáhne ke spekulaci. Když tedy hovoří o vánočním zázraku z Albuquerque, potom si zaslouží otázku, zda se též zde zase jednou nedostal ke slovu Boží smysl pro ironii. Krátce před posledním Štědrým dnem nejvražednějšího ze všech století se přihodilo v Albuquerque (stát Nové Mexiko v USA) následující:

Oproti všem lékařským předpovědím procitla Patricia White Bull, čtyřiačtyřicetiletá indiánka z kmene Cochiti, z bezvědomí, které trvalo déle než 16 let. „Lékařsky vzato si to nedovedu vysvětlit,“ říká její lékař MDr. Elliot Marcus, „je to zázrak.“ A tento zázrak se udál v době, ve které platí za pokrokové zasazovat se za „právo na smrt“ a za současné omezování práva na život u postižených.

Ve Spojených státech provokoval stále směleji justici „doktor Smrt“, Jack Kevorkian, tím, že pomohl k sebevraždě 130 pacientů, až ho v dubnu poslala jedna soudkyně na 15–20 let za mříže. Pro Lazaretha je pointa případu White Bull nepřehlédnutelná: „Právě k Ježíšovým narozeninám jsme si objasnili, že si nemůžeme hrát na Boha.“ Stejně jako páter Ernest Falardeau, ekumenický zmocněnec arcidiecéze Santa Fé (Nové Mexiko), věří i on, že tím Bůh dodal odpůrcům eutanazie mocný argument. „Eutanazie“ znamená „dobrá smrt“. Dosahuje se jí léky nebo i tím, že se pacientům v komatu, jako byla i Patricia, očejme potrava a voda i přístroje, s jejichž pomocí jsou uměle udržováni při životě.

Koncem ledna se právě v Novém Mexiku bude o tomto tématu radit konference teologů, lékařů, etiků a právníků. „Přitom padne často jméno Patricia White Bullové,“ předpovídá pater Falar-

deau. Neboť každý z účastníků se musí nepochybně zabývat otázkou, kolik pacientů, jako je Patricia, se mohlo opět probrat, kdyby byli lékaři jejich život neukrčili.

Uvažovalo se o tom též u Patricie, jak mi sdělila její oebra Cindy Boyerová (26). Patricia přivedla v roce 1984 svého syna Marka na svět císařským řezem. Přitom se v jejích plících vytvořil cistník krve. Její srdce přestalo bít; již nedýchala. Sice byla rychle oživena. Ovšem dočasně se jí do hlavy nedostal žádný kyslík. To mělo za následek poškození mozku, které považoval doktor Marcus za definitivní. Od té doby ležela Patricia „v polovegetativním stavu“, tvrdil doktor Marcus. Nejprve se započalo s umělým dýcháním. Cindy Boyerová, dnes studentka, k tomu říká: „V této fázi jsme mysleli na to, abychom nechali přístroje odpojit. Když ale moje matka opět začala sama dýchat, ustoupili jsme od toho.“

Matka Patricie, sama katolická hrnčířka jménem Sněhová Vločka, žije v rezervaci kmene Cochiti u Santa Fé. Pro ni bylo jasné, že „Stvořitel vyslyšel mé modlitby“. Nejméně jednou za měsíc jezdila po 16 let k lůžku své dcery, poklekla a úpěnlivě prosila Boha: „Vrať mi mé dítě.“ Něco podobného sděluje Patriciina tchyně Gloria Fiddlerová. Ona také vychovala ve 1 400 km vzdálené Jižní Dakotě svého vnuka Marka – dítě, při jehož narození se toto neštěstí stalo. „Letěli jsme každým rokem do Albuquerque,“ říká. „Pak jsme sešli u Patriciiny postele a mluvili na ní. Říkala jsem Markovi: „Nemůže ti odpovědět, ale ona tě slyší.“ Ovšem k Patricii mluvila naléhavě: „Pokusila jsem se být tvým dětem matkou. Ale nikdy nemohu tvé místo nahradit. Bojuj, Patricie, a vrať se zpátky.“ Měla jsem pocit, že mi naslouchá.“

Podle Timor Domini 1/2000

Přeložil P. Mráček OP

PŘÍPRAVY NA SVĚTOVÝ DEN MLÁDEŽE

Konkrétní organizační a programové záležitosti příprav na XV. světový den mládeže (SDM) projednávali při pracovní návštěvě Říma zástupci sekce pro mládež České biskupské konference (ČBK) a jejich spolupracovníci. Zúčastnili se jednání s představeným cisterciáckého kláštera donem Simonem Fioraso, Mons. Renatem Boccardo z Papežské rady pro laiky, Mons. Domenicem Sigalinim z Italské biskupské konference a s mnoha dalšími organizátory SDM. Česká skupina bude mít po dobu setkání mládeže své národní centrum u baziliky Svatého Kříže v Jeruzalémě (Santa Croce in Gerusalemme), která je titulárním kostelem kardinála

Miloslava Vlka. V její blízkosti budou také mladí lidé z České republiky ubytováni.

Předpokládá se, že na letošní jubilejní sripnové setkání připutuje velké množství mladých lidí. Již dnes je jisté, že se jich zúčastní více než 1,5 milionu. Počet mladých poutníků z ČR se odhaduje na tři a půl tisíce osob.

Přihlášky je možno zasílat na jednotlivá diecézní centra pro mládež nebo přímo na sekci pro mládež ČBK: mladez@cirkev.cz. Bližší informace včetně přihlášek jsou k dispozici také na internetové adrese www.katolik.cz/rim2000 nebo u P. Jana Balíka: adcm-pha@comp.cz.

—j—

Redakce SVĚTLA dostala krásnou pohlednici Říma s poštovním razítkem ROMA 23. 6. 2000 a s tímto textem: *Po 33 dnech a 34 nocích, po 1 178 km jsme doputovali z Vranova nad Dyjí k sv. Petru. Zdravíme MCM a čtenáře Světla. Za poutníky z Moravy P. Jan Peňáz.*

Papež mystik?

Novinář Stefan Rehder se ptá kardinála Joachima Meisnera: „Jak byste jen několika málo slovy charakterizoval papeže? Co je to za člověka, ten Jan Pavel II.?“ Kolínský kardinál odpověděl krátce a výstižně:

„Papež je mystik. Pro něj metafyzika a fyzika, tento pozemský svět a onen svět (věčnost) tvoří jednotu. Nezažil jsem to ještě nikdy u žádného jiného křesťana tak intenzivně jako u něho.“ S úsměvem k tomu dodal:

„Papež mluví o zkušenosti víry s takovou samozřejmostí jako můj generální vikář o finančních záležitostech.“

Pravá mystika nemá nic společného s mysticismem. Leo Scheffczyk píše:

„Mystický dar je co do původu i co do zaměření v čase vždycky **christologický**. Každá

pravá mystika je Kristova mystika.“

Apoštol Pavel píše v listě Kolosanům, že Kristus ve vás, to je důvod vaší naděje na věčnou slávu (srov. Kol 1,27).

Z této Kristovy mystiky je možno vytušit, proč se ten starý, vratký papež navzdory všem poznaným velkým problémům v církvi dívá do budoucna tak plný naděje. Ano, on může „překročit práh naděje“.

SKS 26/2000

Liturgická čtení

Neděle 16. 7. – 15. neděle v mezidobí (v ostravsko-opavské diecézi: svátek Výročí posvěcení katedrály)

1. čt.: Am 7,12–15
Ž 85 (84), 9ab+10.11–12.13–14 Odp.: 8a
2. čt.: Ef 1,3–14
Ev.: Mk 6,7–13

Pondělí 17. 7. – nez. pam. bl. Česlava a sv. Hyacinta

1. čt.: Iz 1,10–17
Ž 50 (49), 8–9.16bc–17.21+23 Odp.: 23b
Ev.: Mt 10,34–11,1

Úterý 18. 7. – ferie

1. čt.: Iz 7,1–9
Ž 48 (47), 2–3a.3b–4.5–6.7–8 Odp.: srov. 9d
Ev.: Mt 11,20–24

Středa 19. 7. – ferie

1. čt.: Iz 10,5–7.13–16
Ž 94 (93), 5–6.7–8.9–10.14–15 Odp.: 14a
Ev.: Mt 11,25–27

Čtvrtek 20. 7. – ferie

1. čt.: Iz 26,7–9.12.16–19
Ž 102 (101), 13–14ab+15.16–18.19–21 Odp.: 20b
Ev.: Mt 11,28–30

Pátek 21. 7. – nez. pam. sv. Vavřince z Brindisi

1. čt.: Iz 38,1–6.21–22.7–8
Iz 38,10.11.12abcd.16 Odp.: srov. 17b
Ev.: Mt 12,1–8

Sobota 22. 7. – památka sv. Marie Magdalény

1. čt.: Pís 3,1–4a nebo 2 Kor 5,14–17
Ž 63 (62), 2.3–4.5–6.8–9 Odp.: 2b
Ev.: Jan 20,1.11–18

Breviář pro laiky

Uvedení do první modlitby dne: NE PO ÚT ST ČT PÁ SO
16.7. 17.7. 18.7. 19.7. 20.7. 21.7. 22.7.

Antifona	1028	1044	1060	1075	1091	1106	1768
Žalm	783	783	786	783	783	785	783

Ranní chvály:

Hymnus	1029	1045	1061	1076	1091	1107	1433
Antifony	1030	1046	1062	1076	1092	1107	1434
Žalmy	1030	1046	1062	1076	1093	1108	813
Kr. čtení a zpěv	1033	1049	1065	1079	1095	1111	1434
Antifona k Zach. kantiku	704	1432	1065	1080	1095	1111	1435
Prosby	1033	1049	1065	1080	1095	1111	1771
Záv. modlitba	704	1432	1065	1080	1096	1433	1435

Modlitba během dne:

Hymnus	1034	1050	1066	1081	1096	1112	1127
Antifony	1035	1051	1066	1081	1097	1113	1128
Žalmy	1035	1051	1067	1081	1097	1113	1128
Krátké čtení	1037	1054	1069	1084	1100	1115	1130
Záv. modlitba	704	1054	1069	1084	1100	1116	1131

Nešpory:

SO

Hymnus	1024	1039	1055	1071	1085	1101	1117	1132
Antifony	1025	1040	1056	1071	1086	1102	1118	1133
Žalmy	1025	1040	1057	1072	1087	1102	1118	1133
Kr. čtení a zpěv	1027	1043	1059	1074	1089	1105	1120	1135
Ant. ke kant. P. M.	704	705	1432	1074	1090	1105	1121	705
Prosby	1028	1043	1059	1074	1090	1105	1121	1135
Záv. modlitba	704	704	1432	1075	1090	1106	1433	706
Kompletář	1238	1242	1247	1250	1254	1257	1260	1238

MCM s. r. o. nabízí z jiných nakladatelství...

Uvedené knihy si můžete objednat na adrese:

Matice cyrilometodějská s. r. o.
Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1

APOFHEGMATA I

Výroky a příběhy poustních otců

V této knize je zaznamenána vynikající askeze, podivuhodný způsob života a výroky svatých a blažených otců. Každý, kdo touží po nebeském životě s Bohem a o takový život usiluje, zde najde nejen povzbuzení, ale i jasné poučení a výzvu k následování. Vydalo Benediktinské arcidiecézní sv. Vojtěcha a sv. Markéty v edici Pietas benedictina. *Brož., A5, 156 stran, 140 Kč*

Jaroslav Kadlec:

SVATÝ PROKOP – český strážce odkazu cyrilometodějského

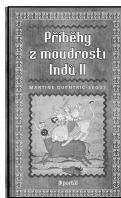
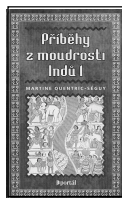
Toto pojednání napomáhá jasně si uvědomit nesmírnou hodnotu díla sv. Cyrila a Metoděje a poznat osudy jejich odkazu v naší vlasti do sklonku 10. století. Dále přináší zamyšlení nad osobou svatého poustevníka a opata Prokopa a nad dílem jeho slovanského kláštera. Nakonec se zabývá svatoprokopskou úctou, která hledala u tohoto světce záštitu proti nepřítelům duše a svého jazyka. Vydalo Benediktinské arcidiecézní sv. Vojtěcha a sv. Markéty v edici Pietas benedictina. *Brož., A5, 182 stran, 150 Kč*

Martine Quentric-Séguy:

PŘÍBĚHY Z MOUDROSTI INDŮ I. A II. DÍL

Dvoudílný soubor indických legend a příběhů o dobytečných lidech i vládciích, o indických bozích i o zvířatech je určen čtenářům, kteří mají rádi příběhy, z nichž vyplývá nějaká moudrost nebo podnět k zamyšlení nad životem, lidskými vlastnostmi, jednáním apod. Autorka je francouzská etnologička a psychoterapeutka. Žila 18 let v Asii, kde zblízka poznávala život, kulturu a moudrost zdejších národů.

*Portál, váz., zúž. A5, I. díl – 152 stran,
II. díl – 160 stran, za jeden díl 189 Kč*

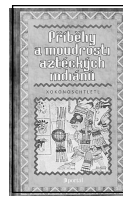
Xokonochtletl:

PŘÍBĚHY A MOUDROSTI AZTÉCKÝCH INDIÁNŮ

Knihy vyzývají čtenáře, aby čerpal oživení a moudrost z kořenů nám vzdálené kultury. Příběhy a moudrosti aztéckých indiánů jsou rozděleny do dvou dílů. První díl je složen z příběhů, které jsou doplněny krátkými moudrostmi, zamyšleními autora a úryvky z písní. Druhý díl tvoří legendy, příběhy a pohádky, které si po staletí vyprávěli obyvatelé ostrova Velké želvy, tedy Ameriky.

Xokonochtletl je potomkem národa aztéckých indiánů. Je znám jako interpret tradičních indiánských tanců a představitel mexického indiánského hnutí, jež se zasazuje za uchování hodnot indiánské kultury.

Portál, váz., zúž. A5, 136 stran, 169 Kč

Victor Malka:

NEJKRÁSNĚJŠÍ ŽIDOVSKÉ LEGENDY

Soubor židovských legend, povídek a anekdot, které přináší radost a potěšení. Poučují o mravních zásadách a způsobech života i o tom, jak je dobré umět se smát sám sobě i druhým. Mnohdy bývá ve zdánlivě bezvýznamném detailu vyprávění skryto důležité poučení.

Victor Malka je novinář a publicista. Židovské problematice se věnoval i ve své předchozí knize „Židovská přísloví“. V současné době přednáší publicistiku na univerzitě v Paříži a v Nanterre.

Portál, váz., zúž. A5, 176 stran, 189 Kč

Upozorňujeme na změnu telefonního čísla prodejny PRO ECCLESIA CATHOLICA v Praze, ke které došlo již dříve. Zároveň se omlouváme, že jsme v redakci tuto změnu zaregistrovali až nyní. Nové číslo tedy je 02/24 92 15 01.

Placeno převodem
706 035

Novinové vřplatně

Odesílatel:

SVĚTO – týdeník Matice cyrilometodějské. Vydává Matice cyrilometodějská v Olomouci, Černochova 7 – IČO 533866. Tiskne nakladatelství Matice cyrilometodějská, s. r. o., Olomouc. Šéfredaktor Josef Vlček. Vychází s církevním schválením Arcidiecézního úřadu v Olomouci. Církevní schválení se uděluje časopisům jako potvrzení, že v nich nejsou bídný v oblasti víry a morálky. Nezapomínejte však, že u každého člověka je třeba hledat i jiné stránky. Adresa redakce a administrace: Dolní nám. 24, 771 11 Olomouc 1; telefon a fax 068/522 28 03 (e-mail: svetlo@ova.inacet.cz; http://www.ova.inacet.cz/svetlo). Registrační značka MK ČR 7225. Podávání novinových zásilek povoleno oblasťní správou pošt v Ostravě č.j.: 2363/93-P/1 ze dne 23. 8. 1993. OBJEKTY VYKONÁVÁ VYKONÁVATELSTVÍ ALPHASERVIS s.r.o. Administrace pro Slovenskou republiku: ROBEK, Vlnohradnícká 11, 949 01 Nitra, telefon 0042187/41 83 83; podávání novinových zásilek povoleno SF, s. p. ZSR Bratislava, č.j. 3335-0FC zo dňa 21. 5. 1996. Prohlášení redakce: U článků o tzv. soukromých zjevních, k nimž se dposud církevní autorita nevyjádřila (jako Litmanová, Medjugorje aj.), se podřizujeme ko-

Matice cyrilometodějská s. r. o.
EXPEDICE
Dolní nám. 24
771 11 Olomouc 1